

Nr. 249.

Kalendarzyk tygodniowy:

Pon. św. Symfonia.
Wt. **Wszystkich Św.**
Sr. Dzień Zaduszny.
Czw. św. Huberta B.
Piąt. św. Karola Bor.
Sob. św. Zacharyasza.
Niedz. Opieki N. M. P.

Wschód słońca: godz. 6 m. 55
Zachód słońca: godz. 4 m. 32
Dług dnia: godz. 9 m. 37
Ubyło dnia: godz. 7 m. 08

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie " 3 " —
Kwartalnie " 1 " 50
Miesięczn. " " 50

Odsoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40

Półrocznie " 3 " 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie " 1 " 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd 18 B.

Nr. telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Poniedziałek, dnia 31 Października 1910 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza 23; w Fabianicach a p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZENIA: „Nadesłane” na 1-ej stronie 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petirowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Teatr Popularny
A. MIELEWSKIEGO
(KONSTANTYNOWSKA 16)

Jutro o godzinie 3 ej po południu

Potęga ciemnoty

Lwa Tołstoja.

Jutro o g. 8 m. 15 wiecz.

Żywi i umarli. J. Korzeniowskiego.

W środę o godz. 8 m. 15

Urszulka z Czarnolasu.

Teatr Łódzki

Ceglarniana 63.

3355

Jutro o 3 po poł.

„**Wierzbano**”

Jutro, o godz. 8 m. 15 wiecz. „**KAWIARNIA**”.

W środę po cenach znanych „**PIEŚNIARZE**”.

STAŁA WYSTAWA
SARTYSTYCZNA
Dzielnia 7.
Otwarta codziennie od 10 rano do 10 w. 2736—

Do oddania na Łódź i okolice

Reprezentacja

Warszawskiej firmy mleczarskiej produkującej śmietankę i mleko **sterylizowane**, à la Rozentowo, mleka lecznicze i reprezentującej zagraniczne specyfiki tej branży. Wymagana gotówka 2 do 3 tysięcy rubli jako nakład na urządzenie pracowni i sklepu it. p. Udziel osobisty w pracy konieczny. Oferty listownie: Warszawa, Szczygła 10 m. 9. 2800—3—1

Uгода czesko-niemiecka.

To, co niedawno wydawało się zupełną niemożliwością, stało się faktem dokonanym. W rokowaniach ugodowych między Niemcami i Czechami w Pradze zostały teraz najważniejsze przeszkody usunięte i w głównych punktach spornych osiągnięto zupełne porozumienie. Już od kilku dni nadchodziły z Pragi wiadomości korzystne, świadczące o szczerzej chęci po jednej i po drugiej stronie do zawieszenia długoletniej walki i do ustalenia trwałej ugody narodowościowej, opartej na kompromisowym odważeniu postulatów czeskich i niemieckich. Ale aż do ostatniej chwili wynik był niepewny, losy ugody zawisły na włosku.

We wtorek ubiegły miały najtrudniejsze i najbardziej sporne punkty przejść pod obrady, to więc był dzień decydujący. Chodziło głównie o 3 sprawy: o zagwarantowanie mniejszości niemieckiej w sejmie czeskim ochrony przed zmajoryzowaniem w sprawach narodowych, o ustosunkowanie wpływów czeskich i niemieckich w wydziale krajowym, a wreszcie o wynalezienie klucza, umożliwiającego sprawiedliwe mianowanie urzędników obu narodowości.

Z najwyższym napięciem oczekiwano rezultatu obrad, które początkowo toczyły się w formie nieurzędowych konferencji między przywódcami czeskimi i niemieckimi. Co chwila rozchodziły się pogłoski o rozbiciu ugody, o przerwaniu rokowań. Wreszcie po długich godzinach niepewności przyszła wiadomość, że kompromis doszedł do skutku. Gwarancje praw mniejszości w sejmie ustalono w ten sposób, że ustanowiona została wysoka liczba obecności posłów i kwalifikowana większość dla spraw narodowych. W wydziale krajowym mają powstać grupy członków wydziału: czeska i niemiecka. Marszałek krajowy mieć będzie prawo przydzielać sprawy odpowiednie tej lub owej grupie, a oprócz tego uchwalona będzie instrukcja z kartelami, aby grupy nie przekraczały swej kompetencji i by ich uchwały nie dotyczyły się z uchwałami sejmu. W sprawie klucza dla nominacji urzędników osiągnięta została także zgoda.

W ten sposób zostały położone podwaliny ugody czesko-niemieckiej. Tem samym naturalnie nie został bynajmniej jeszcze rozwiązany cały problem czesko-niemiecki. Jeszcze jest szereg kwestyj, które będą musiały być uregulowane, zanim stosunki w Czechach na normalne wejda tory. Ale główne zadanie na najbliższą przyszłość jest spełnione i chwilę tę można bez przesady nazwać chwilą historyczną w rozwoju wewnątrzno-politycznym Austrii.

Wszystkich konsekwencji ugody czesko-niemieckiej nie można dziś jeszcze przewidzieć. Najbliższym następstwem będzie zapewne rekonstrukcja gabinetu w myśl życzeń czeskich. Ale także cała sytuacja parlamentarna w Wiedniu zmienia się zasadniczo. Niektórzy twierdzą, że wskutek tego także wpływ Koła polskiego w Wiedniu upadnie, a w prasie czeskiej pojawiły się nawet głosy, jakoby właśnie w obawie utraty swych wpływów Koło polskie niechętnie patrzyło na zgodę czesko-niemiecką.

Są to przypuszczenia zupełnie fałszywe. Przecież jednym z najusilniejszych starań prezesa Głównego było doprowadzenie do skutku porozumienia między Czechami i Niemcami. Takie porozumienie jest najlepszą gwarancją normalnego funkcjonowania parlamentu austriackiego, a do tego właśnie Koło polskie od dawna dążyło.

Akademia sztuk pięknych w Krakowie.

Nowy statut Akademii sztuk pięknych w Krakowie mieści w sobie zupełną reorganizację Akademii. Pomiedzy innymi wprowadza on w życie wybieralność rektora.

Statut już w najbliższych dniach otrzyma sankcję cesarską.

Także wszystkie zarządzenia administracyjne, odnoszące się do Akademii sztuk pięknych wejda już w życie.

Sprawa rozszerzenia budynku Akademii, dzięki gorliwym zabiegom namiestnika, została już załatwiona.

Decyzja rządu w sprawie Akademii przychodzi w ostatnią godzinę. Akademia sztuk pięknych doszła bowiem w ostatnim czasie do stanu zupełnej anarchii i rozprzężenia. Dość powiedzieć, że od 1 października nie miała żadnego kierownika! Były dyrektor Fałat bawi bowiem na nieograniczonym urlopie, z którego w każdej chwili przejdzie na emeryturę. Prof. Axentowicz zaś otrzymał od rządu upoważnienie do kierowania Akademią z terminem do 1 października b. r. Zdaje się, że rząd od 1 października zapomniał o Akademii i nie troszczył się o nią zupełnie.

Redakcja „Głosu Narodu” zwróciła się do pewnej, dobrze w wewnętrzne stosunki Akademii wtajemniczonej osoby z prośbą o udzielenie kilku informacji o stanie tej jedynej na ziemiach polskich Akademii Sztuki. Informator dał następujące wyjaśnienie:

„Stan Akademii jest możliwie najgorszym. Rząd mimo obietnic, danych podczas ostatniego strajku młodzieży — nie robi nic, lub prawie nic dla Akademii. Najlepiej jeszcze przedstawia się jeszcze sprawa budynku. W podwórzu dotychczasowego gmachu buduje rząd kilka nowych ubikacji szkolnych. Będą one przeznaczone na pracownie dla rzeźby i na odlawarnie. Przybudówka ta miała stanąć pod dachem już w roku bieżącym. Atoli budowa prowadzona jest tak powoli, że przed wiosną nie można myśleć o oddaniu jej do użytku. Główny zaś gmach jest oddawna za szczupłym. Nadto najlepsze sale zajmują pracownie profesorów. Oświetlenie sal jest najgorsze, bo boczne i to popołudniowe i popołudniowo-wschodnie.

— Nowy, wielki gmach, z pracowniami oświetlonymi górnymi, jest koniecznym. — Obecny budynek nie był pierwotnie przeznaczony na pomieszczenie Akademii. Zachodzi obawa, że właśnie przez rozszerzenie tego gmachu sprawa budowy nowego budynku odsunięta zostanie na odległą przyszłość. A przecież Akademia kształci do 200 uczniów.

— Kollegium profesorskie wypracowało przed pół rokiem nowy statut, wprowadzający wybieralnego rektora, na miejsce dotychczasowego przez rząd mianowanego dyrektora. Nowy statut przyznaje także grupie profesorskiej współdziałanie w kierownictwie Akademii na wzór statutu Akademii w Wiedniu i Pradze i na wzór statutu uniwersyteckiego. Dotąd sam dyrektor kierował Akademią, nie pytając profesorów o radę.

Dalsze losy statutu nie są znane. Statut przeszedł do namiestnictwa, gdzie wlecił podobno pewnym przeróbkom. Namiestnik zaproponował pe-

dobno ministeryum oświaty ustanowienie posady sekretarza Akademii, którym byłby urzędnik polityczny przez rząd zamianowany. Ten sekretarz pomagalby rektorowi w kierowaniu Akademią, podobnie jak się rzecz ma obecnie w Akademiiach w Wiedniu i Pradze. Byłoby to już znaczne ograniczenie autonomii akademickiej. Sekretarz nie byłby bowiem zawisłym od rektora, lecz od namiestnictwa.

Statut ten z poprawkami namiestnika poszedł do ministeryum i tam utonął bez wieści. Wytworzył się stan przejściowy. Namiestnictwo samo nie wiedziało, jakim statutem rządzić się ma Akademia. Raz odnosiło się w urzędowych sprawach do kierownika, innym razem do grona profesorów. Nikt nie starał się w Wiedniu o załatwienie sprawy. Młodzież się burzyła i niezawodnie wybuchłoby znówu strejk, gdyby ministeryum dalej zwlekało z przedłożeniem nowego statutu do sankcji cesarskiej.

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.

Uroczystość Wszystkich Świętych i Zaduszki.

W dniach 1 i 2 listopada przypadają dwie pokrewne sobie uroczystości: Wszystkich Świętych, oraz dzień modłów za cierpiące w czyszczeniu dusze. Obie te uroczystości są nzmysłowieniem i zarazem czynnym stwierdzeniem apostoelskiego dogmatu, zawartego w 9 artykule Symbolu wiary: Świętych obcowanie.

Uroczystość Wszystkich Świętych datuje się od roku 830. Geneza jej sięga początku VII wieku, kiedy papież Bonifacy IV, za zgodą cesarza Fokasa, zamienił pogański Panteon w Rzymie na kościół Wszystkich Świętych.

W dzień Wszystkich Świętych, zaraz po białych, radosnych nieszporach następują czarne, żałobne, po których, a potem i dnia następnego po wigiliach i mszy św. odprawia się jedyna w swoim rodzaju procesja z pięciu stacyami. W przejściach od jednej stacyi do drugiej śpiewa się hymn pełen religijnego liryzmu „Dzień ów, dzień sądu Pańskiego“.

Na pięciu stacyach celebrant odśpiewuje modły: 1) za biskupów i kapłanów, 2) za rodziców, 3) za krewnych, powinowatych i dobrodziejów, 4) za dusze tych, których ciała spoczywają na miejscu procesyi i 5) za dusze wszystkich wiernych zmarłych, które ratunku naszego potrzebują.

— Jutro w kościele św. Stanisława Kostki, o godz. pół do 7 rano, odbędzie się nabożeństwo na intencję woźniców łódzkich.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Jutro Samomysła.

TEATR POLSKI A. ZELWEROWICZA (Cegielniana nr. 63). Jutro „Birbant“. Początek o godz. 3 po poł.—„Kawiarnia“. Początek o godzinie 8 min 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY (Konstantynowska nr. 16). Jutro „Potęga ciemoty“. Początek o godz. 3 po poł. „Żywi i umarli“ Korzeniowskiego. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

KONCERTE. Dziś (w sali koncertowej Vogla, Dzielna 18) koncert orkiestry symfonicznej warszawskiej pod dyr. Fitelberga, z udziałem Barcewicza. Początek o godz. 9 wieczorem.

KRONIKA.

(a) Sprawy przemysłowe Według otrzymanych przez łódzki Komitet giełdowy informacji, w Turcyi, a zwłaszcza w Smyrnie cieszą się ogromnym zbytem wyroby porcelanowe i fajansowe. Według doniesienia zarządzającego konsulem rosyjskim w Smyrnie, głównymi dostawcami tego towaru na rynek są: Austria, Niemcy, Włochy, Belgia i Francya. Austria wwozi naczynia fajansowe lepszego gatunku, wyroby lampowe i przedmioty ozdoby; Niemcy—porcelanowe naczynia, zwłaszcza filiżanki i w nieznacznej ilości wyroby fajansowe; z Włoch przywożone są wyroby fajansowe; Belgia dostarcza w znacznej ilości średniej drobnoci wyroby pod nazwą „gobeletterie“. Z Francyi nadchodzą lepsze gatunki szkła (Baccarat i inne). Do Smyrny przywożą wyrobów fajansowych, porcelanowych i szklanych na sumę około 800,000 franków rocznie. Dowóz wyrobów rosyjskich tego rodzaju jest bardzo słaby. Obecnie zjawil się jeden z przedstawicieli firmy moskiewskiej, handlującej wyrobami porcelanowymi i fajansowymi i na tem ogranicza się organizacja obu wzmiankowanych wyrobów rosyjskich na rynku w Smyrnie. Oddział handlu zewnętrznego zwrócił na ten fakt uwagę łódzkiego Komitetu giełdowego, zachęcając do nawiązania stosunków z firmami w Smyrnie.

(a) Z „Gniazda“ łódzkiego Towarzystwa opieki nad dziećmi. Od ubiegłego poniedziałku w kancelaryi zarządu „Gniazda“ ruch niebywały. Stale pracuje, oprócz sekretarza i kilku członków zarządu i uproszonych osób, i kilkunastu pensyjonarzy przytulku. Wszyscy zajęci stempowaniem bloków, liczeniem znaczków, oddawaniem ich osobom, które przyjęły na siebie obowiązki kwestarzy i wpisywaniem do kontroli.

Wczoraj, dzięki zachęcie z kasalnic, zapisało się kilkunastu nowych członków, a prócz tego kilku, uważanych oddawna za odpadłych, zgłosiło się z zaległymi ratami za przeszłe lata.

Wszyscy zajmujący się kwestą, mieć będą zapasy znaczków w kształcie gniazda z pisklętami, pieczęcią Towarzystwa i cyframi: 5, 10 i 45, oraz bloczki. Ofiarujący 5 kop. otrzyma znaczek, jako znak, że złożył ofiarę. Kto da więcej niż 5 kop., otrzyma oprócz znaczku kwit z bloku, np. ofiarujący 10 kop., otrzyma znaczek i kwit z cyfrą 5, dający 15 kop. — znak i kwit na 10 kop.

Lista osób, które podjęły się kwestować na rzecz ochrony gniazda łódzkiego.

Osoby poniżej wymienione posiadają prawo kooptacyi, każda jednak z osób biorących udział w kwestwie opatrzoną będzie odpowiednim znakiem.

Ks. kanonik Gniazdowski, ks. kanonik Szmidel, ks. prałat Tymieniecki, ks. v. Szmidt, ks. Przeździecki, ks. prałat Wyrzykowski i ks. Wyrębowski, pastorowie Gundelach i Hadrian, pp. Siennicka, Lisiak, Grzybowska, Jętkiewiczowa, Krasuska, Nowikowska, Fokczyńska, Taubwureel, Milauer, Kornacki, Chorzelska, Metzówna, Martynowski, Swiderski, Dziwiński, Chądzyński, Charęza, Górecka, Grodzka, Oberfeldowa, Wolska, Bayer, Hausen, Jakubowicz, Sobańska, Kaczanowicz, Popławski, Elznerowicz, Lupińska, Binekówna, Millerówna, Bazylewicz, Roszczyński, Witkowski, Gawlak, Nielubowicz, Berlach, Sienkiewicz, Anert, Szadowski, Kobrzycka, Sikorski, Manówna, Lempke, Gontarska, Wajerowa.

Jutro od godz. 7 rano do 10 wieczorem osoby te zbierać będą dobrowolne ofiary dla dziatwy ubogiej.

Niewątpimy, że wszędzie i od wszystkich spotka je życzliwe przyjęcie.

(a) „Święto dzieci“. Wczoraj w kościołach katolickich i ewangelickich kapłani informowali o zapowiedzianem 1-go listopada „święcie dzieci“. Jutro we wszystkich świątyniach odprawione będą nabożeństwa na intencję „Gniazda“ łódzkiego Towarzystwa opieki nad dziećmi, podczas którego zbierane będą ofiary.

W kościołach, na cmentarzach grzebalnych katolickich i przed kościołami kwestować będą proboszcze i wybrane przez nich osoby z pośród parafian.

Na cmentarzach ewangelickich kwestę urządzą pastory przy pomocy parafian. W zakładach prywatnych zajmą się tem osoby świeckie.

Na mieście rozpoczną kwestę uproszone osoby prywatne o godz. 7 rano.

(x) Z Towarzystwa farmaceutów pracowników farmaceutów m. Łodzi. W tych dniach odbyło się miesięczne posiedzenie Towarzystwa w obecności 39 członków pod przewodnictwem p. Kamockiego i asesorów p. Szpakiewicza i Birencwejga. Zebrani uczyli przez powstanie pamięć niedawno zmarłej pisarki Maryi Konopnickiej. Zebrani zatwierdzili zapomogi udzielane przez zarząd, jedną w kwocie rb. 11 i drugą w kwocie rb. 30. Zebranie przyjęło trzech nowych członków. P. Birencwejg przedstawił wynik ankiety w kwestyi uregulowania warunków pracy i płacy w niektórych aptekach. Sprawę uregulowania przekazano komisji wybranej do tej sprawy i zarządowi.

Następnie zebrani zostali powiadomieni o złożeniu mandatów przez p. Drojewskiego, Birencwejga i Sikorę. Na miejsce p. Drojewskiego i Birencwejga, motywujących swe zrzeczenie — rozbieżnością swych przekonań z przekonaniem większości zostali wybrani: pp. Kamocki i Szpakiewicz; p. Sikora wobec kończącej się w niedługim czasie rocznej kadencji zarządu na pro pozycję zebrania pozostał nadal w zarządzie.

Następnie zebrani powiadomieni zostali o rozstrzygnięciu konkursu: II nagrodę przyznano Krzeczowskiemu, III p. Kopelewskiemu.

Zarząd zawiadamia kolegów iż w dniu 10 i 11 listopada o godzinie 7 wieczorem w lokalu Towarzystwa p. Dominikiewicz wygłosi odczyt na

temat „Początek życia“. Postanowiono skorzystać z pozwolenia zwiedzenia laboratorium p. Dominikiewicza.

(a) Z T wa zwolenników sportu. W tych dniach zwołane zostało nadzwyczajne zebranie ogólne tego T-wa, w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej № 108.

Wybrany na przewodniczącego p. Roman Gdowski zaprosił na asesorów pp. Józefa Chylińskiego, Bolesława Górskiego i Adama Foldta, a na prowadzącego protokół p. Stanisława Macińskiego.

Sprawozdanie z działalności T-wa wykazało, że członkowie zarządu zamało interesowali się sprawami instytucyi i nie spełniali włożonych na nich obowiązków, nie inkasowano składek członkowskich, niema komu prowadzić księgi, załatwiać korespondencję, we wszystkim pełno zaległości.

Nader małe wpływy niestarczyły na pokrycie dość znacznych wydatków na najem lokalu, jego urządzenie, sprawami utensylii, oraz przyrzędów sportowych, kilku członków ofiarowało T-wu pożyczki, w sumie rb. 465, które należy uiszczyć w jaknajkrótszym czasie. T-wo liczy obecnie 170 członków.

P. Pfeifer radzi na czas dłuższy wynająć plac konieczny dla ćwiczeń sportowych i wznieść na nim budynek prowizoryczny, w którymby mogły się odbywać także ćwiczenia w porze zimowej, oraz żeby pomieścić się w nim: szatnia, bufet i kancelarya T-wa. Wydatek jednorazowy byłby większy, ale w przyszłości pokryłby się zaoszczędzeniem czynszu obecnie placowego i możnaby z placu i z budynku osiągać dochody. Wnioskodawca proponuje, żeby na zwrot wyżej rzeczonych pożyczek członkom i wynajęcie placu zaciągnąć pożyczkę w jednej z kas pożyczkowo-oszczędnościowych, a na wznesienie budynku zebrać od członków Towarzystwa dobrowolną składkę dodatkową, nie mniejszą niż po rb. 5 od członka, a od zamożniejszych—więcej, wedle możliwości.

Dla dobra T-wa, zdaniem p. Pfeifra, należy bezwzględnie zmienić zarząd i powołać doń ludzi, którzy zechcieliby poświęcić się sprawom Towarzystwa.

Po ożywionej dyskusyi nad wnioskami prezesa p. Pfeifra, zebranie ogólne uchwaliło: 1) wynająć plac dla ćwiczeń i gier i wznieść na nim odpowiedni budynek; 2) zebrać od wszystkich członków składkę, w wysokości rb. 5 i więcej według możliwości; składka ta ma być złożona w ciągu 3-eh miesięcy; 3) dotychczasowe długi Towarzystwa spłacić z rzeczonych wyżej składek, a gdy zajdzie potrzeba na wznesienie budynku pożyczyc brakującą sumę w jednej z kas pożyczkowo-oszczędnościowych. Do załatwienia tej sprawy upoważniono zarząd.

4) Wobec interpelacyi p. B. Koelha w sprawie rezultatu kasowego zabawy, urządzonej d. 8 b. m., zebranie zażądało, aby szczegółowe sprawozdanie z zabawy było przedstawione komisji rewizyjnej nie później niż za tydzień.

Zarządzone za pomocą tajnego głosowania wybory dały wynik następujący:

Do zarządu weszli pp. Ryszard Pfeiffer, Adam Foldt, Roman Cydowski, Aleksander Flach, Franciszek Wąsik, Bronisław Berlikowski, jako zastępcy pp. Michał Kędzia, Józef Pfeiffer, Władysław Targowski i Józef Borowiński.

Do komisji rewizyjnej pp. Stefan Uznański, Stefan Krejan i Stefan Urbanowski; na zastępców Bolesław Górski i Wacław Bystrzejewski.

(x) Z Harmonii. W niedzielę, dn. 6 listopada, o godz. 4 po południu odbędzie się w Tow. muzyczno-dramatycznym „Harmonia“ ogólne doroczne zebranie członków dla wysłuchania sprawozdania za rok ubiegły, wniosków zarządu i członków, oraz wyboru nowego zarządu i zatwierdzenia budżetu na rok następny. Zebranie to odbędzie się w lokalu własnym „Harmonii“ (Przejazd № 34) i, jako zwołane w pierwszym terminie, wymaga przybycia 1/3 członków rzeczywistych. Z uwagi na dobro Towarzystwa i potrzebę załatwienia nader pilnych spraw, pożądanem jest, aby zapowiedziane zebranie już w pierwszym terminie mogło dojść do skutku.

(h) Z koła pracowników kolei fabryczno-łódzkiej. Zapowiedziane na sobotę zebranie delegatów w kwestyi budowy domów własnych, nie doszło do skutku z powodu, że nie zdążono zebrać wszystkich potrzebnych danych i że w nie-

których wydziałach nie wyznaczono jeszcze delegatów. O terminie ogólnego zebrania zawiadomi zarząd koła.

(a) **Wykłady w szkole żydowskiej.** Inspektor szkół ludowych p. Szczegółow nie zgodził się na zaprowadzenie drugiej zmiany wykładów w dwuklasowej szkole miejskiej żydowskiej, przy ulicy Zawadzkiej nr. 29.

(a) **Zatwierdzone plany.** Wydział budowlany przy rządzie gubernialnym piotrkowskim zatwierdził następujące plany: Adolfa Tajricha — na budowę pomieszczenia parterowego z treflem na pralnię, przy ul. Fabrycznej nr. 5; D. Fabrykanta i I. Rosenblatt — na budowę murowanych budynków: tkalni mechanicznej, przedziałni, oddziału szarpaczy, kotłowni, szopy, portierni, stajni i ustępów, nadto pocztowej oficyny, przy ul. Wierzbowej nr. 1358; Rywena Zylberszaca — na wzniesienie murowanych budynków: przedziałni, kotłowni, oddziału maszyn, piętrowego domu mieszkalnego, ustępów, przy końcu ulicy Średniej nr. 233; Hermana Brinsza — na budowę: farbiarni, apretury, kotłowni, oddziału maszyn, składu na gotowy towar, pomieszczenie na kantoor, filtru, zabudowań gospodarczych, przy ul. Zakątnej nr. 56, 58; Moszka i Samuela Geblów — na nadbudowę trzeciego piętra na istniejącym dwupiętrowym domu murowanym wraz z wewnętrzną przeróbką i zaprowadzeniem nowej klatki schodowej, na rogu Pasażu-Meyera i Mikołajewskiej nr. 11/814; Gotliba Szyńka — na zaprowadzenie nowych okien w murowanym domu, przy ulicy Benedykta nr. 14/795; Szymona Klepczarka — na budowę piętrowej murowanej oficyny i takichże budynków gospodarczych z ustępami, przy ul. Promyka nr. 26; Jana Wagnera — na budowę piętrowego domu mieszkalnego i parterowych zabudowań gospodarczych, przy ul. Stalowej nr. 6; Kazimierza Żakowskiego — na budowę murowanej ślusarni mechanicznej, domu mieszkalnego z treflem, oficyny, kuźni i t. p., przy ul. Leszno nr. 8/320; Antoniego Klingera — na budowę domu mieszkalnego piętrowego z treflem, przy ul. Łąkowej nr. 22; Wincentego Mataszka — na budowę murowanej oficyny i zabudowań gospodarczych drewnianych wraz z ustępami, przy ul. Ruskiej nr. 4/2164; Rudolfa Utza — na budowę 3 piętrowego domu mieszkalnego domu z oficyną, na rogu ulicy Widzewskiej i Fabrycznej nr. 152/1149; Edmunda Szwarzszelca — na budowę składu i szopy, przy ul. Średniej nr. 408/151.

(a) **Zaległości szpitalne.** Rząd gubernialny piotrkowski zatwierdził przedstawiony mu przez magistrat wykaz za ubiegłe lat 7 kosztów leczenia w różnych szpitalach Królestwa, Cesarstwa, oraz zagranicznych mieszkańców żydów z Łodzi, na ogólną sumę 9,318 rb. 25 kop., które pokryte będą przez kasę miejską z funduszu bóżniczych. Obecnie magistrat łódzki przedstawił do zatwierdzenia rządowi gubernialnemu piotrkowskiego 126 nowych rachunków na sumę 6,099 rb. 42 kop. za leczenie w tychże szpitalach żydów z Łodzi.

(a) **Komora celna w Wieraszowie** zawiadomiła magistrat łódzki, że w dniu 7 listopada r. b. odbędzie się sprzedaż różnych towarów skonfiskowanych, wartości rb. 2621 kop. 90.

(a) **Podatek na rzecz łódzkiej kasy miejskiej** od towarów przychodzących na stację Łódź kaliska, wprowadzony będzie od stycznia r. p.

(a) **Składki szkolne.** Łódzka dyrekcja naukowa zażądała od magistratu, aby rozkład składek na utrzymanie szkół elementarnych chrześcijańskich i żydowskich w r. 1911 sporządzony był nie później, niż do d. 28 grudnia r. b.

(a) **Okopowizny** jeszcze nie sprzątnięte a mróz już zagłada. Właściciele większych majątków ziemskich są w kłopotcie, gdyż o większą ilość najemnika bardzo trudno, zwłaszcza w okolicy Łodzi, gdzie zarówno bezrolni, jak i mało rolni wieśniacy udają się na zarobki do fabryk, a do robót rolnych wynajmować się nie chcą. Wielu ziemian, pragnąc przyspieszyć sprzęt kartofli, wynajmuje włóścian, płacąc im znacznie więcej, niż zwykłym najemnikom. Pomimo to, we dworach nie przedko jeszcze te roboty będą ukończone. Podczas ostatniego mrozu, który w nocy dosięgnął 3 stopni, zmarły kartofle posadzone płytko; znajdującym się głębiej dotychczasowe mrozy nie zaszkodziły.

(a) **Z sądownictwa.** Pracujący do niedawna jako członek komisji senatora Gliszczyńskiego, towarzysz prokuratora sądu okręgowego piotrkow-

skiego, p. Istomin, powrócił do Łodzi i objął swoje obowiązki.

(a) **Konfiskowanie ptaków.** W ubiegłym tygodniu inspektor łódzkiego oddziału Towarzystwa opieki nad zwierzętami wraz z członkami pp. Stefanem Szymańskim i Wilhelmem Fitze, znalazłszy 23 ptaki owadożerne u Jakóba Millera (15 sztuk) i Józefa Borowskiego (8 sztuk) na Żubardziu — skonfiskował je i sporządził protokół, w celu pościągnięcia winnych do odpowiedzialności sądowej.

Skonfiskowane ptaki sprowadzono do parku miejskiego przy ulicy Mikołajewskiej i w obecności starszego ogrodnika wypuszczono na wolność.

(a) **Za kradzież systematyczną.** Właściciele sklepu z gotowymi ubraniami przy ul. Piotrkowskiej № 126 Wihan i Zylbersztein w końcu 1909 roku zauważyli, iż ktoś systematycznie kradnie z ich sklepu gotowe ubrania, lecz na razie nie zdołali schwytać winowajcy. Dopiero w maju r. b. dowiedzieli się, że ich służący 36 letni Wojciech Rybarczyk ma dużo kwitów lombardowych.

Policya zrobiła rewizję w mieszkaniu Rybarczyka i znalazła 18 kwitów lombardowych na zastawione gotowe ubrania na sumę 98 rb. Rzeczą te uznali W. i Z. za swoje, podług ich zdania były one warte 350 rb., prócz tego brakło ubrań na sumę 500 rb.

W II-im wydziale karnym sądu okręgowego piotrkowskiego Rybarczyk przyznał się do winy. Sąd skazał go na pozbawienie praw i przywilejów i na rok rot aresztanckich.

(a) **Kary administracyjne.** Za niemeldowanie o przybyciu lub wyjeździe lokatorów skazał gubernator piotrkowski rządców domów: przy ul. Przędzalnianej nr. 20 Michała Cyklisa — na 10 rb. kary lub 3 dni aresztu; przy ul. Kamiennej nr. 5 Zelika Brasza — na 25 rb. kary lub 7 dni aresztu; przy ul. Widzewskiej nr. 16, Lejbę Notesa — na 5 rb. kary lub 2 dni aresztu; przy ul. Składowej nr. 35, Józefa Chmielewskiego — na 25 rb. kary lub 7 dni aresztu; przy ul. Widzewskiej nr. 79, Lewka Leslau — na 15 rb. kary lub 3 dni aresztu; właściciela domu przy ul. Juliusza nr. 11, Szmula Chubela — na rb. kary lub 2 tygodnie aresztu.

(a) **Pościg za cyganami** W połowie b. m. we dworze Drwałowie oraz we wsi tejże nazwy, powiatu grójeckiego, guberni warszawskiej, niewiadomi złoczyńcy skradli 9 par koni, przedstawiających wartość około 1500 rubli. W czasie spełnienia kradzieży snuła się w okolicy banda cyganów. Straż ziemska, podejrzewając ich o tę kradzież, urządziła pościg. Nieopodal Zgierzka w lesie, należącym do majątku Moskale, znaleziono jeden wóz cygański, jak się niebawem okazało, ogon całego, liczonego taboru, który odjechał do Łodzi. Wóz był zaprzęzony w konie skradzione w Drwałowie. Aresztowano więc obuzujących cyganów i wraz z koni odesłano do urzędu gminy Łągiewniki, a za uciekającym taborom wysłano pogon.

(a) **Z ulicy.** Do przechodzącej przez ul. Średnią, około domu nr. 5, Katarzyny Tonde, podszedł Leonard Mich, żądając zwrotu pożyczonego rubla. Gdy ta odmówiła żądaniu, Mich zerwał z Tonde chustkę i uciekł.

(a) **Rewizja** Ubiegłej nocy dokonano rewizji w paru mieszkaniach domów przy ul. Przejazd nr. 57 i 63. Aresztowano jedną osobę.

(a) **Kradzieże.** Zamieszkały przy ul. Składowej nr. 30 Józef Mackiewicz, zameldował policji, że jeden z robotników sąsiedniej firmy, przy tejże ulicy nr. 3a, kradnie systematycznie owies i koniecinę i przez otwór w ścianie przeprowadza łup, chowając następnie do stajni. Obwintonęgo aresztowano.

(p) **Pogotowie ratunkowe** w ciągu ubiegłych dwóch dni pomiędzy innemi wzywano do następujących wypadków:

— Ogólnemu osłabieniu uległo ośm osób, z których jedną odwieziono do szpitala Aleksandra, jedną do mieszkania, jedną odesłano do Przytułku noclegowego na ul. Cmentarną.

(a) **Z Łągiewnik** Prowincyał zakonu franciszkańskiego ze Lwowa, o. Jan Percyrin Haczela, przybył wczoraj do Łągiewnik.

(a) **Nowa tkalnia.** Fabrykanci Syrkis i Ejjier uzyskali zatwierdzenie planów przez piotrkowski rząd gubernialny na budowę w Zgierzu przy ul. Długiej, róg Nowego Ryaku, 2-piętrowej tkalni mechanicznej.

(a) **Z Konstancyaowa.** W myśl uchwały parafialnej, zapadłej w d. 7 listopada 1909 r., stary kościół tutejszy doczeka się niebawem gruntownej odnowy.

Koszt jej obliczono na 20,500 rub. W tych dniach nadeszło zezwolenie ministerium spraw wewnętrznych na pokrycie tego kosztu częścią ze

źródeł, wskazanych przez parafian w przyszłej uchwale, częścią zaś z dobrowolnych ofiar, zbieranych wśród parafian.

Roboty około restauracji kościoła rozpoczyna się z wiosną r. p.

SZTUKA I PIŚMIENICTWO.

(x) **Teatr łódzki A. Zelwerowicza** (ulica Cegielińska № 63). Z kancelaryi teatru komunikują nam:

— Dziś, w teatrze naszym ukaże się jedyny raz najznakomitsza obecnie dunkanistka polska, p. Stefania Dąbrowska, która wykona szereg tańców klasycznych i rodzajowych, prócz tego artystki nasi odegrają znakomitą komedię M. Twain'a „Komedia o człowieku, który redagował gazetę rolniczą“.

Ceny miejsc zwyczajne.

Zainteresowanie znaczne.

— Jutro, w dzień Wszystkich Świętych dwa widowiska: o g. 3 p. p. po cenach popularnych kapitalna kom. „Borbant“, wiecz. o 8 m. 15 „Kawiarnia“ B. Gorczyńskiego.

— W środę, o 8 m. 15 wiecz. po raz ostatni w bieżącym sezonie „Pieśniarze“ A. Marka.

Sztuka ta doznała u nas, jak wiadomo, wyjątkowego przyjęcia, zarówno przez publiczność jak i przez prasę miejscową.

Ceny miejsc znizone.

— Najbliższą premierą w nadchodzący czwartek będzie ostatnia nowość scen warszawskich, krotkoczwila w 3-oh aktach, Maurycego Hennequina i Piotra Vebera pod tytułem „Noblesse Oblige“, doznająca stałe olbrzymiego powodzenia.

(x) **Teatr popularny A. Mielewskiego** (Konstantynowska № 16). Z kancelaryi teatru komunikują nam:

— Jutro, w dzień Wszystkich Świętych odbędzie się dwa przedstawienia: po poł. o g. 3 da ną będzie znakomita sztuka wielkiego rosyjskiego pisarza myśliciela Lwa Tolstoja „Potęga ciemoty“, która zyskała ogromne powodzenie na naszej scenie, grano ją bowiem już osiem razy przy wyprzedanej widowni. Gra artystów, oraz piękne dekoracje i kostiumy wywierają głębokie wrażenie na widzach.

Wieczorem o g. 8 min. 15 ukaże się po raz pierwszy przesłuchany dramat Józefa Korzeniowskiego w 7 odsłonach „Umarli i żywi“. Do sztuki tej dyrekcja przygotowała bardzo piękną wystawę.

— W środę, daną będzie historyczna sztuka „Urszulka z Czarnolesia“ Gabryeli Zapolskiej w 4 aktach.

— W przygotowaniu jedna z ostatnich sztuk głośnego pisarza Gerharda Hauptmanna p. t. „Róża Berndt“ w 5 aktach.

(x) **Koncert.** We czwartek odbędzie się w sali koncertowej Vogla koncert młodego i uzdolnionego pianisty p. Sandora Vas'a.

Jest to uczeń Reisenauera a później Careno.

Koncert ten obudził żywe zainteresowanie; gazety zagraniczne wyrażają się bardzo dobrze o młodym pianiście.

ZABAWY.

(a) **„Sobótka“ handlowców.** W ubiegłą sobotę pierwszą w tym sezonie „Sobótkę“ taneczną urządziło w swoim lokalu Stowarzyszenie pracowników handlowo-przemysłowych. Spraważdziła ona sporo członków wraz z rodzinami. Ożywcza nad wyraz zabawa przeciągnęła się do rana; uczestnicy jej spędzili czas bardzo przyjemnie. Tańce prowadzili pp. Borysławski i Malinowski. Zarząd Stowarzyszenia, mając na względzie zapowiedziany w nadchodzącą sobotę wieczór na rzecz wpisów szkolnych przy szkole Radwańskiego, odkłada swoją „sobótkę“, w przewidywaniu, że to może wpłynąć na większą frekwencję wzmiankowanego wieczoru.

(f) **Z Tow. esperantystów.** Sobotnie zebranie towarzyskie esperantystów pod względem artystycznym powiodło się w zupełności. Popisy rozpoczęła śpiewem solowym panna Winterówna, po czem kółko amatorskie odegrało żywo i bardzo sprawnie „Consilium facultatis“, wywołując przeciągle oklaski.

Również żywe uznanie zyskały deklamacje nany Kopytowskiej i monologi p. Skowrońskie-

go, wypowiedziane z werwą i humorem.

Kilka jeszcze popisami zamknięto część artystyczną i przy dźwiękach muzyki rozpoczęto tany, które przeciągnęły się do rana.

TEATR.

Teatr popularny. — „Królowa przedmieścia“, wodewil w 5-tych aktach, K. Krumłowskiego.

W sobotę wieczorem teatr popularny wystawił po raz pierwszy „Królowę przedmieścia“, głośny wodewil w 5-tych aktach ze śpiewami i tańcami, napisany przez K. Krumłowskiego, z muzyką Powiadowskiego. Jest to wodewil mieszczański o nastroju melodramatycznym, złożony z 5-tych dość luźnie spojonych obrazów, którego treścią — losy biednej dziewczyny Mańki, sieroty podrzutka, dziecka miłości niejakiego mecenasa Złotogórskiego i uwiedzionej przez niego dziewczyny. Na tej kanwie autor rozsunął cały szereg scen z życia ludu na przedmieściu krakowskim, w podmiejskiej gminie Czarna Wieś. Do akcji wprowadził i kumoszki podmiejskie, dziewczęta z fabryki cygar, przekupki, andrusów krakowskich, flisaków powracających z Gdańska, nie zapomniał nawet o podoficerze artylerii austriackiej.

Całość sklejona z różnorodnych kawalków, ilustrowana tańcami, śpiewami i kupletami, bawi niezbyt wybredną publiczność i dla teatrów ludowych nadaje się najzupełniej, ale wartości literackiej nie posiada.

Wystawiono ją w teatrze popularnym bardzo starannie, jeno chóry szwankowały nieco, a i soliści nie zawsze dopisywali.

Rolę Mańki, zwanej dla swej urody królową przedmieścia, powierzono młodej aktorce, pannie Sielskiej. Wybór był dość trafny, albowiem młoda artystka, pomimo widocznie krępującej ją tremy, wykazała niezaprzeczenie dużo uzdolnienia, temperamentu i rozporządza przytem, choć niezupełnie jeszcze wyszkoloną, ale bardzo sympatycznym głosem. Przy pracy i dobrej reżyserii może się z niej wyrobić bardzo dobra wodewilistka.

Z bardzo licznej obsady wyróżniłby jeszcze należało p. Kulakowskiego za rolę Majcherka, pisarza gminnego i pełnych humoru oraz siły komicznej, trzymanej w dobrym umiarze pp. Macbalskiego i Norskiego, w rolach andrusów Antka i Kantka.

St. Łapiński.

Z piśmiennictwa.

— Prentice Mulford napisał po angielsku książkę p. t. „Niewyzyskane siły życia“. Książkę tę mamy w przekładzie polskim.

W czasach ogólnego zdenerwowania i idącego za nim rozstroju władz tak duchowych, jak i fizycznych, dzieła amerykańskiego autora Prentice Mulforda niezwykłą posiadają doniosłość. Wobec rozpowszechniającej się coraz bardziej choroby upadku woli, doprowadzającej ludzi do mniemania, że są biernymi ofiarami zawistnego losu, teoria podająca energię za główną sprężynę samodzielnego nim kierowania, jest bodźcem do otrząśnięcia się z dotychczasowej apatii.

W książce niniejszej p. t. „Niewyzyskane siły życia“ Mulford dowodzi, że w każdej jednostce ukryta jest potęga, która oddziaływać może nie tylko na swoje własne, ale wogóle na całe otoczenie; że wola nasza może wypromieniać z siebie tę dobroczynną siłę i wzajemnie odbierać od innych taką samą siłę; że siłą tą zdolni jesteśmy opanować dolegliwości moralne i cierpienia ciała, zmniejszać je w sobie i innych i ciąglem pragnieniem oraz wolą urzeczywistniać szlachetne te pragnienia, odbierając je wzajemnie od innych z istotnym pożytkiem dla siebie. Idzie tylko o to, aby uświadomić sobie i poznać te dotąd „niewyzyskane siły“.

W tym celu autor wykazuje praktyczne, łatwe sposoby jakimi dojsz można do zreformowania usterek i braków charakteru, przyczyniających się do niepowodzenia w życiu i zatrważających rozumne i zdrowe używanie dodatnich stron jego.

Wynika stąd przeświadczenie o dwoistości podstaw życia, które brano dotąd z podrzędnej materialnej jego strony, wtedy gdy ono jest stru-

mieniem bieżącym w nieskończoność bytu, przelewającego się w różnorodne formy istnienia.

— Tadeusz Dybczyński opracował popularną książeczkę „Wiadomości początkowe z Paleontologii“ z rysunkami.

Jest to książeczka traktująca o skamieniałościach, czyli cząstkach dawnego życia na ziemi, które dzięki skamienieniu przetrwało do naszych czasów.

— Bogdan Nawroczyński napisał krótkie opowiadanie p. t. „Mikołaj Kopernik“ Książeczka kosztuje 10 kop.

Echa zbrodni

w Częstochowie.

Poszukiwanie Załoga.

„Nowa Reforma“ pisze:

Z powodu ucieczki Stan. Załoga, śledztwo pozbawione zostało zeznań najważniejszego, jak się zdaje, świadka zbrodni Damazego Macocha. Ponieważ niema nawet śladu, w jakim kierunku zbieg się udał, czynione są poszukiwania we wszystkich kierunkach.

Policja krakowska czyni poszukiwania w Krakowie i w gminach podmiejskich, bo przecież nie jest wykluczone, że Załoga za Macochem, a może i przed nim jeszcze, do Krakowa się przebił. Mógł nawet tym samym co Macoch przyjechać pociągiem, ale inspekcja policji na dworcu tak była zajęta przyjazdem Macocha, że Załoga mógł się łatwo wymknąć z jej rąk.

Tymczasem śledztwo krakowskie utknęło już przed półtora tygodniem na spisaniu zeznań i zbadaniu znalezionych w Trzebini listów Macocha.

Opinia p. Pietrowa.

„Nowoje Wremia“ drukuje w numerze wczorajszym wywiad swego współpracownika z dyrektorem wydziału departamentu wyznań obcych, Pietrowem, który zjeżdżał do Częstochowy na rewizję klasztoru jasnogórskiego.

P. Pietrow oświadcza, iż badane były jedynie tylko te fakty, które wykrażały przeciw interesom państwa.

Zdaniem p. Pietrowa, motywy rabunku, ani udział Macocha w świętokradztwie ustalony jeszcze nie został.

P. Pietrow oświadcza, iż władza administracyjna podejmowana była w klasztorze życzliwie.

Podkreśla dalej p. Pietrow, że, choć tego zabrania klauzura, w klasztorze panuje zdumiewający wprost przepych.

Każda cęła składa się z dwu obszernych pokoi, bogato umeblowanych. Służba składa się z czterdziestu z górą osób.

Życie hulaszce w klasztorze na Jasnej Górze trwać ma — zdaniem p. Pietrowa — już oddawna, a szczególnie rozwinęło się w tym kierunku za czasów, gdy przeorem paulinów był o. Rejman.

Stwierdzono dalej, sprzeciwiającą się prawu, zupełną zależność klasztoru bezpośrednio od kurii rzymskiej, a to za pośrednictwem wizytatora papieskiego, karmelity Lamosza. Również wbrew prawu została wprowadzona zasada wyborcza, przyczem przywrócono kapitulę klasztorną, którą zniesiono w r. 1864.

Pierwotne stosunki z Rzymem nawiązane zostały za pośrednictwem „jezuitów“ (?) paulina o. Przeździeckiego, zesłanego w r. 1893 za rozruchy w seminarium kieleckim.

Rzym — wedle oświadczenia p. Pietrowa — wiedzieć ma oddawna o stosunkach, jakie panują w klasztorze jasnogórskim, w Watykanie jednak tymczasem w sprawie tej głosu nie zabierają. Podobnie niesprawdzona jest jeszcze bynajmniej pogłoska o kłatwie, rzuconej przez Watykan na Macocha.

Podkreśla wreszcie p. Pietrow, iż księgi kasowe są w najwyższym nieładzie, widac tam liczne podskrobania i poprawki, a liczne sumy nie zostały zakaszkowane zupełnie.

Pogwałcone zostały wreszcie i przepisy co do prawa zamieszkiwania w klasztorze. Stwierdzono mianowicie, iż mieszkali tam osoby prywatne, np. znany sekciarz (?) hrabia Łubieński (mowa tu zapewne o ojcu Bernardzie Łubieńskim, redemptoryście).

Z WARSZAWY.

* Przeniesienie zwłok ś. p. Zygmunta Przybylskiego.

Grono przedstawicieli literatury, dziennikarstwa i sztuki zgromadziło się w piątek, o godz. 10 rano, w kościele św. Karola Boromeusza na Powązkach, dla wysłuchania mszy św. za spokój duszy ś. p. Zygmunta Przybylskiego.

Po nabożeństwie ks. rektor Wróblewski poświęcił grób, zbudowany drogą składek, złożonych przez wielbicieli i przyjaciół zmarłego.

W nim spoczęły zwłoki ś. p. Przybylskiego, przed niespełna dwoma laty pochowane w grobowcu rodziny Ungarów.

Grób, znajdujący się w 162 kwaterze w pobliżu katakumb, został wykopany według projektu artysty rzeźbiarza, Czesława Makowskiego. Na fundamencie z ciosanego granitu spoczęła gruba płyta z szwedzkiego granitu polerowanego, a na niej widnieje medalion zmarłego autora, dłuta Makowskiego, wykonany z brązu przez zakład braci Łopieńskich.

Wypukły napis brązowy głosi.

S. † P.

ZYGMUNT PRZYBYLSKI

Komedyopisarz

1859—1909.

Po skończonych obrządkach kościelnych, p. Stefan Krzywoszewski, redaktor „Świata“, jako przewodniczący komitetu, który zajmował się budową grobu, wygłosił krótkie przemówienie.

* Nowa scena w Warszawie.

Brak sceny popularnej, przystępnej dla najszerszego ogółu zarówno pod względem repertuaru, jak i opłaty wstępu, — odczuwany tak dotkliwie przez Warszawę, zwłaszcza po zwinieniu Teatru Ludowego, zniknie wreszcie.

Oto powstaje w stolicy kraju scena tak zw. „popularna“ — przeznaczona „dla wszystkich“. Będzie to impreza prywatna, której inicjatorem jest p. Julian Kratochwil, długoletni artysta sceny lwowskiej i zasłużony kierownik narodowego teatru w słoweńskiej Lublanie.

Warszawski „Teatr Popularny“ mieścić się będzie w gruntu nie przerobionym i efektownie urządzonej teatryku przy ul. Mokotowskiej № 75 (u wylotu na pl. św. Aleksandra).

Na repertuarze znajdą się sztuki nie tylko popularne i ludowe, lecz także utwory z nowoczesnej literatury dramatycznej, dzieła klasyków polskich i obcych — a obok nich zagrości w teatrze „Popularnym“ także lekka opera komiczna i wodewil.

W skład personelu artystycznego wchodzić wybitne siły scen warszawskich, zakordonowych i prowincjonalnych.

Reżyserami dramatu i komedii są pp.: Edward Grabowiecki, znany komedyopisarz i Wład. Kindler, artysta dramatyczny.

Batuta spocznie w ręku uzdolnionego muzyka p. Marczewskiego.

Utworzono też stanowisko lektora dramatu i komedii, które objął dr. Jan Bleszyński. Otwarcie teatru „Popularnego“ nastąpi w pierwszych dniach listopada.

* Konkurs na nazwę „Skating-Rinku“.

Na ogłoszony przez dyrekcję „Skating-Rinku“ w galerii Luxenburga konkurs na nazwę polską „Roller Skating Rinku“, oraz słów pochodnych nadesłano ogółem 812 pomysłów.

Z tych wszystkich sąd konkursowy zdyskwalifikował 726, a postanowił wziąć pod uwagę tylko 76 odpowiedzi.

Po dwóch posiedzeniach, na których ożywną toczono dyskusję, wybrano z pośród tych 76 proponowanych jako jedyną najlepszą i najtrafniejszą nazwę „Skating-Rinku“ czysto polski i niezłożony wyraz „Wrotnisko“. Łyżwiarz jeżdżący na kółkach „Wrotnik“.

Po otwarciu koperty zamkniętej, z godłem „Polszczyzna“, którem oznaczona była odpowiedź powyższa — okazało się, że autorem jej jest p. Stanisław Œwiercickiewicz, dziennikarz tutejszy.

Jemu też przyznano wyznaczoną nagrodę konkursową 50 rb.

Skład sądu konkursowego stanowili pp.: Karol Bevensee, Antoni Fertner, Lucyan Kobylacki, Władysław Niedźwiedzki, Stanisław Szober, Piotr Weryho i Adam Zakrzewski.

Ostatnia poczta.

— Z Petersburga donoszą: Dr. Willenbrandt zgubił pudełko z zadżumionymi wnętrznościami z Odessy, przejeżdżając na rogu ul. Kirocznej i просп. Woskriesenskiego. Wnętrzności były zapakowane w formalinie, przeznaczone były dla doświadczonych studentów-medyków na uniwersytecie helsińskim.

Słój z wnętrznościami zadżumionymi odesłano do instytutu medycyny eksperymentalnej. Pokój w hotelu, gdzie stanął dr. Willebrandt, został odkażony.

— Londyński korespondent „Petit Parisien“ telegrafuje: Członkowie ambasady tureckiej w Londynie, na zapytanie co ma znaczyć nagły odjazd ambasadora francuskiego z Konstantynopola, okazali wielkie zakłopotanie i twierdzili, że ambasador francuski był zmęczony i dlatego urządził sobie wycieczkę po za mury miasta.

„Petit Parisien“ podaje, że ambasador Bompard opuścił Konstantynopol późną nocą, dlatego też niema w tym wypadku mowy o zwyczajnej wycieczce.

— W Berlinie pertraktacje o pożyczkę turecką napotykały na poważne trudności ze strony rządu berlińskiego, który obstaje przy żądaniu, aby Turcy za pożyczki tej w pierwszym rzędzie zaspokojili należność za zakupione od Niemiec okręty, ale wobec nader krytycznego położenia finansowego, Turcy na te warunki nie chcą przystać, proponując uregulowanie rachunków ratami i w późniejszym czasie.

Z rozpraw w delegacjach austriackich staje się widocznym, że przesilenie gabinetu węgierskiego już w przyszłym tygodniu jest niuniknione ponieważ ze strony Austrii oświadczono się przeciw zasadzie regulowania wzajemnych rachunków gotówką. Gabinet austriacki nie pada się do dymisji.

— Dzienniki wiedeńskie przynoszą z Konstantynopola sensacyjną wiadomość, że ambasador francuski przy Wysokiej Porcie Bompard opuścił nagle Konstantynopol i na parowcu prywatnym odjechał do miejscowości Panderma nad morzem Marmora. Ten nagły wyjazd ambasadora francuskiego wskazuje, że nietylko dyplomatyczne ale i polityczne stosunki między Francją a Turcją się pogorszyły.

— W kołach dyplomatycznych Berlina potwierdzają, że nagły odjazd ambasadora francuskiego z Konstantynopola — jest demonstracją Francji przeciw Turcji z racji że Turcy prowadzi politykę odpowiadającą interesom trójprzymierza. Zgromadzenie persko-tureckie w Konstantynopolu wywarło na Francję wpływ podrażniający.

W Paryżu uważają za wątpliwe, czy w razie naprawy stosunków między Francją a Turcją Bompard powróci na swoje stanowisko.

— Ambasador angielski w Konstantynopolu otrzymał rozkaz zaprotestowania przeciw wiecowi persko-tureckiemu w Konstantynopolu. Wskazuje to, że między Francją i Anglią nastąpiło porozumienie w tej sprawie i że obydwa mocarstwa przygotowały się do wspólnej akcji przeciw Turcji.

TELEGRAMY.

Petersburg, 30 października. (Wł.) Dziś, jako w rocznicę cudownego ocalenia Najjaśniejszego Cesarza i Najjaśniejszej Cesarzowej Maryi Teodorówny podczas wykolejenia się pociągu pod Borkami, we wszystkich cerkwiach stolicy, instytucjach rządowych i we wszystkich oddziałach wojsk odprawiono nabożeństwa dziękczynne.

Petersburg, 30 października. (P.) Skonfiskowano numer dzisiejszy gaz. „Riecz“. Redaktora pociągnięto do odpowiedzialności z punktu 3 art. 1034.

Paryż, 30 października. (P.) Wczoraj po ukończeniu posiedzenia izby, grupa z 200 deputowanych jednomyślnie uchwaliła, że wobec oświadczenia Brianda jedynie jest możliwe zakończenie dyskusji przez zwykłe przejście do porządku dziennego. Grupa umówiła się, aby nie odpowiadać Briandowi, gdyby znów mówił.

Na dzisiejszym posiedzeniu rady ministrów postanowiono, że Briand oświadczy izbie, iż rząd odrzuca zwykłe przejście do porządku dziennego

ś. † p.

Jan Antoni Biesiadecki

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sw. Sakramentami, zmarł dnia 30 października r. b. przeżywszy lat 53.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi dnia 1 listopada o godzinie 2-iej po południu, z domu przy ulicy Głównej № 40, na Stary cmentarz katolicki, na które zaprasza krewnych przyjaciół i znajomych

Żona z dziećmi. 3904

i zgodzi się tylko na przejście z wyrażeniem mu votum zaufania.

Teheran, 30 października. (P.) Nastąpiła częściowa zmiana gabinetu.

Berlin, 30 października. (Wł.) Niedawne zaburzenia na Moabie powtórzyły się w Wedding (północne przedmieście Berlina).

W dniu wczorajszym około g. 3 wieczór, z powodu bezrobocia rzeźników w rzeźni Morgensterna, zgromadzili się tłumy, złożone nietylko z robotników, ale i z gawiedzi ulicznej. Przy zetknięciu z policją padło kilka strzałów. Równocześnie zaczepiano przechodniów, nie wyłączając kobiet. Policja na razie rozproszyła nacierających na nią, przyczem aresztowano 13 letniego chłopca, który strzelał z rewolwera.

Niebawem ponowiły się zaburzenia. Policja konna i piesza znów rozpoczęła ataki. Wówczas ponowiły się zabarzenia w innej stronie przedmieścia, przyczem zniszczono przyrząd alarmowy, służący do porozumiewania się ze strażą ogniową. Kiedy straż ogniowa z czterema wozami przybyła na miejsce, przyjęto ją krzykami i gwizdaniem.

Około godz. 10 porządek został pozornie przywrócony.

W pół godziny później ponowiło się zbiegowisko, tym razem liczące kilka tysięcy uczestników.

Policja znów się zebrała, atakując początkowo bez użycia broni.

Skoro jednak z ulicy i z domów zaczęto rzucać kamieniami, butelkami, kawałami żelaza, wyrwanymi z balkonów, policja z dobytymi pałaszami rzuciła się na tłum. W kilka minut zbiegowisko rozproszono. Wówczas dał się słyszeć strzał, będący widocznie nowym hasłem do zebrania się. Do 12^{1/2}, po północy trwały nieporządki, strzelanina i ataki.

Tłum, rozproszony w jednym miejscu, gromadził się w innym. Dopiero około godz. 1 zapadła cisza. Znamiennem było to, że do najbliższej stacji ratunkowej zgłosiło się tylko 5 rannych, przeważnie ludzi w starszym wieku. Widoczne zatem, że ranni, których musiało być kilkudziesięciu, unikając odpowiedzialności, schronili się do domów.

Z ostatniej chwili.

Berlin, 31 października. (Wł.) Projekt, rzucony przez ces. Wilhelma podczas pobytu w Bruckelli, urządzenia wystawy wszechświatowej w Berlinie, spotkał się w tutejszych sferach przemysłowych z nieprzychylną krytyką. Tego rodzaju wystawa nie może liczyć na powodzenie głównie z tego powodu, że ani Anglia, ani Francja przy obecnych koniunkturach politycznych nie wzięłyby udziału w wystawie; przytem musiałby być zebrany kapitał gwarancyjny w sumie przynajmniej 100 milionów marek, co jest rzeczą niemożliwą.

Berlin, 31 października. (Wł.) Z powodu otwarcia nowego teatru niemieckiego w Rewlu, konstataje „Tägliche Rundschau“, że fakt ten powita ją wszyscy Niemcy nieklamana radością. Teatr ten bowiem powstał głównie dzięki poparciu finansowemu Niemców pruskich, celem obudzenia ducha narodowego w Niemczech rosyjskich, którzy są narażeni na wytężone dążenie Rosyan do zrusyfikowania ich. Dla państwa niemieckiego utrzymanie odrębności narodowej w Niemczech rosyjskich jest jednym z najważniejszych dążeń ze względu na położenie geograficzne. „Tägliche Rundschau“ wyraża nadzieję, że tak jak Ryga

w przyszłości i Rewel będzie jednym z ważniejszych niemieckich punktów oparcia w Rosji.

Berlin, 31 października. (Wł.) Dzisiejszej nocy policja przedsięwzięła rozległe środki ostrożności, aby zapobiedz powtórzeniu się wyryków łobuzów, jak zeszłej nocy, w stronie północnej Berlina, w dzielnicy Wedding. Z powodu tego dokonano kilku aresztowań i spokój nie został zakłócony.

Berlin, 21 października. (Wł.) Według doniesień „Elbinger Zeitung“, komisja kolonizacyjna przedłożyła rządowi gotowy projekt wywłaszczenia 17 majątków polskich.

Paryż, 31 października. (Wł.) Według nadesłanych tutaj prywatnych wiadomości z południowej Portugalii, wzrasta ruch anti republikański, protegowany przez zwolenników byłego dyktatora Franca, którego wysledzono i w Lizbonie aresztowano.

Madryt, 31 października. (Wł.) Wczoraj zmarł w wieku 72 lat Krzysztof Kolomb de la Cerda, ksiądz Fercyny, ostatni potomek odkrywcy Ameryki.

Paryż, 31 października. (Wł.) „Liberté“ podaje sensacyjną wiadomość, że ces. Wilhelm wyraził się do swego otoczenia, że Niemcy potrafią na wypadek wojny uniemożliwić mobilizację we Francji przez prowokowanie strajku generalnego kolejarzy francuskich.

Konstantynopol, 31 października. (Wł.) Cholera w wojsku tureckim, odbywającym manewry, przybiera groźne rozmiary. Z samej drugiej dywizji pierwszego korpusu zachorowało w ostatnich dniach 200 żołnierzy, z których 60 zmarło.

Teheran, 31 października. (Wł.) Pożyczka angielska w wysokości miliona dwustu tysięcy ft. st. będzie omawiana dopiero po ukończeniu się gabinetu, zdolnego do pracy. Jak zapewniają w kołach miarodajnych, gabinet ma być utworzony w najbliższych dniach.

Odpowiedzi Redakcyi.

Panu O. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że rabunku na stacyi w Włdzwie dopuścili się zwykli bandyci

O FIARY.

- Na budowę kościoła św. Stanisława Kostki. Bohdan, Wanda, Jerzy i Halina 60 kop.
- Na Gniazdo Tow. opieki nad dziećmi. Ze wstępnej klasy pensyi p. Rajskiej 2 rb. Hala Sławinska, zamiast prezentu w dniu urodzin, 2 rubie.
- Zebrane przez biesiadników Krogulca pod Zgierzem 6 rb. 91 kop.
- F. G. jako karę, nałożoną przez Stow. kuchmistrzów w Łodzi 1 rb. 50 kop.
- E. L. 1 rb. 6 kop.
- Dla użeczenia pamięci ukochanego synka Bacika Janowie Gołkontowie 10 rb.
- Tadzik M. w dniu imienia zamiast cukierków 1 rb.
- Dla biednych robotników bez zajęcia. J. Rajewski 50 kop.
- Na pomnik dla przełożonej ś. p. Teofili Schmidt. Uczeńca 5 rb.
- Od uczennicy Hanzy 2 rb.

Numer dzisiejszy składa się z 10-iu stron.

Dr. A. Groszlik
powrócił.
3902

Piotrkowska № 192 (dawniej № 200)
LECNICA ZĘBÓW
M. Riesnik-Epstein.
Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu.
Specjalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron.
Reparacje i przeróbki sztucz. zębów napoczekaniu
Ceny bardzo przystępne 2599

Dr. PRECHNER
wyjechał
wróci w końcu listopada. 3894

Dominium Baldów
Gubernia Piotrkowska poczta Aleksandrów Łęczycki ma sprzedania jabłka i gruszek zimowe w doborowych gatunkach, oznaczone na przeszłorocznym pokazie owocowym. Posiada także szkółkę owocową gruszek i jabłek i szkółkę lip w koronach. 3867-3-1

Zdolny kotlarz

jest poszukiwany do nowego przedsiębiorstwa gazowego. Las miejski, ul. Srebrzyńska. 3912 3-1

Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ
(starszy) Telef. 17-14
Piotrkowska 103
Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjmuje od 8-11 r. od 5-8 pp. 1426r

Dr. W. LITTAUER
przeprowadził się na ulicę Cegielnianą Nr. 6. 3873-3-1

Dziewczyna lub kobieta
potrzebna zaraz do służby. Przejazd № 48 m. 12. 3889-2-1

Kawa żytnia „IDEAL”
bardzo pożywna, przyjemna w smaku i nie rozdrażniająca nerwów, na wystawie w Rostowie n. Donem nagrodzona złotym medalem. Sprzedaj w lepszych sklepach kolonialnych i składach aptecznych. 3858

Potrzebny na wieś nauczyciel skromnych wymagań z konwersacją niemiecką do jednego 16-letniego chłopca. Oferty ze swymi wymaganiami proszę przesyłać pod adresem: poczta Tuszyn majątek Golygów, Sobocki. 3820-3-2

Zgubiono świadectwo za liczenie za № 32375, na sumę 30 rb. 50 kop., należące do przesyłki Łódź-Fabr—Kursk, za № 432365, wydane mi przez ekspedycję towarową Dr. Zel. Fabr.—Łódzkiej, które należy uważać za bezwartościowe S. Jakub wioz. 3822-3-2

Tartak parowy, huta szkłana, młyn, cegielnia do sprzedania, Petersburg gub przy kolei, rzeka spławnej. Ziemi 49 dziesięcin. Wywóz drzewa rzeką do morza 30 w. zapranie. Rzeka przepływa lasy. Zapotrzebowania, obstarunki przewyższają ilość wytwórczą. Obraty kolosalne. Szczegółów udzieli Czapiewski, Narwa, Petersburg gub. 3898-3-1

Gлина na Klinktery.
30 móg glin czarnej do sprzedania, po wypaleniu cegły wychodzi biała waży 8 funtów. Wiadomość Zachodnia 11 u gospodarza do 9-jej rano zastać tam można zobaczyć palona cegłę 3900 2 1

Omnibus sześciuosobowy w dobrym stanie bardzo tanio do sprzedania. Wiadomość: Kalisz—Hotel Victoria. 3836-3-1

Młody inteligentny Człowiek posiadający kilkoletnią ratynę biurową, obejmie w kancelaryach: rejentów, adwokatów, inżynierów i t. p. lub w innych gałęziach handlu i przemysłu, wieczorne zajęcia, poczynając od godz. 4 p. p. Oferty łaskawie, sub „Zdolny 100” w adm. „Rozwoju”. 3869

DROBNE OGŁOSZENIA.

A.A.A.A.A. Poznaniańka niemkę posiadająca patent freblowski, chlubne świadectwa, poleca Biuro Ludwińskiej, Piotrkowska 92. 7292-3-3

A.A.A.A.A. Centralny kantor służby ul. Piotrkowska 7, poleca różnego rodzaju służbę z dobrymi świadectwami. 6838-15-7

A.A.A. Kurlandkę z patentem gimnazjalnym, świadectwo siedmioletnie; rutynowaną nauczycielkę rosyjankę na stałe, niemiecki, francuski, nauczycielki muzyki i śpiewu, angielski, lektorki, plegularnik, gospodynie, świadectwa doskonałe, poleca biuro Adamowiczowej, Piotrkowska 103. 712486w4

A.A.A. Piszę listy i prośby do wszystkich instytucji, załatwiam najróżnorodniejsze zlecenia. Mam do sprzedania karczmanną osadę, dom, sklepy i piwiarnię, także do 200 korcy wyborowych zimowych owoców. Piotrkowska 124 (wejście z Nawrot) od 3-7 wieczorem. 7336-1

AAA. Dwa pluszowa żakiety do sprzedania. Biuro nauczycielskie, Piotrkowska 103. 7314-3p32

AA! Lekcje języka francuskiego udzielam w szkołach oraz prywatnie. Lekcje zbiorowe. Długa 19 m. 1. 6482-6d-6

A. Do pracowni sukien potrzebna zdolna panna i uczenica. Brzezińska № 3 m. 46 III piętro. 6651-6-1

A adwokat, Warszawa, Wilcza 18, sprawy, porady, przyjmuje do 11-jej 15-7 pop. Niezależnym ustępstwo. 3780-30-5

Byli felczer szpitala Dzieciątka Jezus w Warszawie z długoletnią praktyką, P. Golański, przyjmuje: ul. Rzgowska № 23. 7055-7-5

Do sprzedania bilard dubeltowy i dwie piramidki z kościanymi bilami. Wiadomość Mikołajewska № 42. 7301-3-2

Do sprzedania: tuza, rog, akwarium, klatka do papugi, nowy garnitur męski i palto oraz zimowy żakiet granatowy. Piotrkowska 133 m. 8. 7304-3-2

Fortepian krótki, mało używany, firmy zagranicznej, do sprzedania niedrogo. Przejazd 13 m. 7. 7215-3sp3

Filia piekarska do sprzedania z powodu zmiany interesu. — Szkolna № 28. 7271-3-3

Gramofon koncertowy, 40 płyt, sprzedam za bezcen. Widzewska 40-6. 73433p1

Gospodyni wiejska, sumienna, skromnych wymagań, potrzebna. Oferty w Adm. „Rozwoju” pod „Gospodyni”. 7373-3-3

Jest do wynajęcia kuchnia i warsztat stelmaski, od Nowego Roku. Ulica Szkolna nr. 31. 7317-3-2

Jadąc tramwajem od Nowego Rynku do Zarzewskiej o pół do szóstej wieczorem zgubiłem 50 rubli i kwity lombardowe. Łaskawy znalazca zechce oddać za wynagrodzeniem—jestem biednym człowiekiem: ulica Widzewska nr. 194. Stanisław Zajaczkowski. 7327-2-1

Kupię pianino używane w dobrym stanie, niedrogo. Oferty pod H. H. w „Rozwoju”. 7306-2-2

Kobieta do usług (przychodnia) w pobliżu mieszkająca, może się zgłosić: Piotrkowska № 191, prawa oficyna I piętro. 7296 5-3

Kawiarnia dobrze prosperująca do sprzedania. Wiadomość ul. Zachodnia № 29. 7219-7-5

Lokal po piwiarni do wynajęcia od 1-go stycznia (lub zaraz). Wiadomość Widzewska 148 w piwiarni. 7264-3-2

Maszynę bębenkową sprzedam tanio. Widzewska 139 m. 25. 7316w3c2

Maszyny Singera używane sprzedam tanio. Aleksandryjska 34. 7315w6c2s

Maszyny 2 Singera prawie nowe bębenkowa, pierścionkowa i maszyna pięknie szyjąca za 16 rubli. Konstantynowska № 7-16. 6955-18w3c7

Nauczycielka z patentem szkół początkowych poszukuje posady i korepetycji. Wiadomość ul. Główna 38, m. 14. 3638-d

Obiady prywatne zdrowe na prawdziwym maśle dla inteligencji. Kamienna 22 parter, front. 7112 10-5

Obiady w różnych cenach smaczne, niedrogo. Średnia 71, parter. 7305-2-2

Pokój o dwóch oknach, słoneczny, do wynajęcia zaraz dla przyzwitej kobiety lub bezdziałnego małżeństwa, na żądanie może być wspólna kuchnia. Wiadomość w sklepie Benedykta 66. Tamże bezczki do sprzedania. 7307-3-2

Pokój duży, widny, wygodnie umeblowany, do wynajęcia. — Długa 19-7. 7245-2-2

Pokój przy rodzinie, z oddzielnym wejściem, z wygodami, do wynajęcia zaraz inteligentnej osobie. Pańska 35 m. 20. 7314 3 1

Poszukiwani zdolni agenci z minimalną kaucją lub bez, od 5 do 7. Dzielna 20 I p. „Nowości”. 7289-3-2

Piwiarnia do sprzedania w Pałacu białych. Wiadomość w Łodzi Zakatna № 62 w sklepie 73113 2

Potrzebny czeladnik szewski na szytą i szluprową robotę, za dobrem wynagrodzeniem. Konstantynowska nr. 5. 7294-2-2

Piwiarnia do sprzedania zaraz bardzo tanio z powodu choroby. Zielona 37. 7295-3-2

Potrzebni czeladzie krawiecy i chłopiec do terminu. Nawrot nr. 16 u krawca. 7291-3-2

Potrzebni czeladzie stolarze meblowi oraz uczeń. Zachodnia 51. 7324-2-2

Pokój do wynajęcia Wólczańska 139 m. 10. Cena przystępna. 7243-4-4

Przygotowuję na ochotnika 1-go i 2-go rzędu, jak również do średnich zakładów naukowych. Wykładam język rosyjski. Adres Nowo-Zarzewska № 28 m. 7. 7330-3-1

Potrzebna kasyerka z językiem niemieckim do apteki Winnieckiego Górnego Rynku. 7335-2-1

Poszukuje sterszy j osoby do pomocy w gospodarstwie z szyciom. Adres: Wólczańska 37 m. 23. 7328-1

Pokoje umeblowane słoneczne duży do wynajęcia inteligentnej kobiecie lub małżeństwu. Przejazd № 76 m. 8. 7331-1

Pokój umeblowany do wynajęcia wiadomość tylko u Kolubinskiego go nie u stróża. Andrzeja 7 m. 32. 7353-1

Pokoje z osobnymi wejściami do wynajęcia. Długa 72. 7283-3-3

Robotnik w sile wieku (do lat czterdziestu) zdrowy, mocny, grzeszny, zawsze trzeźwy, (nie pijsk i nie palący), uczciwy, umiejący czytać i znający miasto, potrzebny zaraz do rozwożenia i roznoszenia drzewa i węgla kamiennego. Przejazd 21. 3798,3

Sprzedam sklep z powodu zmiany interesu. Częstochowska 18. 7333-3-1

Sklepową uzdolnioną do filii rzemieślniczej potrzebna zaraz. Andrzej 11. 7339-2-1

Sprzedam 3 pary koci z uprzężą, 3 wozy do wożenia cegieł i węgla. Na żądanie mogę odstąpić w dzierżawę, dom z pięknym ogrodem owocowym Szczegóły na miejscu. Karolewska 51. 7265-3-3

Są doly do zasypiania. Wiadomość ulica Młynarska nr. 32, piwiarnia. 7275-3-3

Sklep do sprzedania. Sosnowa № 17. 7154-6-6

Sklep do sprzedania. Mikołajewska 59. 7155-6-6

Sklep kolonialno dystrybucyjny zaraz do sprzedania z powodu wziętego zdrowia. Konstantynowska 53. 7299-3-2

Starezy tokarz na transmisyje potrzebny zaraz. Oldakowski i Neumark, Wólczańska 109. 7313-3-2

Urządzenie sklepowe do sprzedania bardzo tanio. Ul Rybna № 12. 7334-2-1

W Dominium Marysin u M Sowińskiego, marchaw pastwana do sprzedania. 7192-6-3

Warsztat stelmaski do wynajęcia zaraz. Ulica Marysińska nr. 24, wiadomość u kowala. 7312-2-1

Warszawianka, Nowo-Spacewowa 49 (róg Anny), elegancko, tanio, suknie, okrycia, kostiumy damskie, dziecięce 7326-3

Zaginął wyżeł biały w czarnym laty, czteromiesięczny, wabi się Dragon. Proszę odprowadzić na ulicę Julliusza nr. 31 m. 7, za nagrodą. 7320-3-2

Zagubione dokumenty.

Berta Kumert zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki J. Wizla. 7286-3-3

Franciszek Zarkowski zagubił paszport wydany z gminy Cegłów gub. Kaliskiej. 7329 3-1

Zaginęła karta od paszportu wydana z fabryki Scheiblera na imię Jana Wdzięzaka 7296 3-2

Zaginął dokument, tymczasowe pozwolenie na zamieszkiwanie w Państwie Rosyjskiem, wydane przez powiat Łódzki przukłemu poddanemu Janowi Ptaszkowi, zamieszkałemu w Nowych Chojnach. 7290-3-2

Zaginął paszport na imię Feliksa Kaczmarka, wydany z magistratu m. Piotrkowa. 7265-3-3

Zaginął bilet wojskowy na imię Wawrzyńca Olezaka, wydany z pułku Nieprowskiego. 7280-3-3

Zaginął paszport, wydany z gm. Pęcław, gub. piotrkowskiej, i 4 świadectwa na imię Adolfa Michalskiego. 7263-3-3

Zgubiono paszport na imię Antoniego Studziannego, wydany z gminy Bruce. 7276-3-3

Zaginął paszport, wydany z gm. Brzuza, gub. radomskiej, na imię Józefa Ostrowskiego. 7270-3-3

Zaginął paszport na imię Maryli Stachowicz, wydany z gminy Grabki, powiatu Siopnickiego, gub. kieleckiej. 7279-3-3

Zaginął kwit od paszportu na imię Marcyanny Staniszewskiej, wydany z fabryki Heinza i Kunilzera. 7255-3-1

Zaginął kwit od paszportu na imię Anny Szantych wydany z fab. Schajblera. 7332-1

Zaginął kwit od paszportu na imię Stanisława Krawczyka wydany z fabryki Scheiblera. 7337-1

Zaginął paszport na imię Antoniego Jurcowskiego Powiatu Płoskiego Gminy Błędówek. 7340-3-1

Zaginęła karta od paszportu Zolgi Neuman, wydana z fabryki „Matecki i Ska”. 7259 3-3

Zaginął paszport na imię Jadwigi Kamińskiej, wydany z gm. Sompolno. 7256-3-3

Zaginął paszport na imię Maryanny Lesko, wydany z m. Łodzi. 7244-3-3

Zaginęła karta paszportu na imię Jana Jagieło, wydana z cegielni Königa. 7229-3-3

Zaginął paszport na imię Michała Ignalskiego, wydany z gminy Błaszki, pow. kaliskiego. 7170-3-3

Zaginął paszport na imię Walerentego i Józefa małżonków Tomaszewskich, wydany z gminy Grabica, gub. piotrkowskiej. 7025-3-3

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Karola Stenberta na imię Marcelina Runkowskiego. 7165-3-3

Zaginął paszport na imię Edwarda Sompławskiego, wydany z gminy Kłodawa, gub. kaliskiej. 7172-3-3

TEATR
„OPTIQUE PARISIEN” Zabójstwo w Częstochowie
Piotrkowska № 15.
Demonstrowany zostaje nadzwyczaj interesujący obraz z natury (przezrocza). 3892

SWIATLOLECZNIUZY I ROENTGENOWSKI GABINET

D^{ca} S. KANTORA

Specjalność: Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe.

Krótką № 4.

Leczenie promieniami Roentgena, światłem Finsena i kwarcowym (choroby skóry i wypadanie włosów), prądami wysokiego napięcia (świerzba, hemoroidy). — Elektroliza (radikalne usuwanie szpecących włosów). — Masaż wibracyjny i pneumatyczny według prof. Zabłudowskiego (niemoc pleiowa). — Kautyka (usuwanie brodawek). — Endo- i cystoskopia (oświetlanie organów moczopłciowych). — Elektryczne świetlne kąpiele i gorące powietrze.

Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 pp. Dla pań osobna poczekalnia.

276c

PIERWSZA
Szkoła kroju i szycia
Piotrkowska № 27

egzystująca od roku 1890, nagrodzona złotymi medalami i dyplomami honorowymi.

Przyjmuje uczennice codziennie od godz. 10—1 i od 3—6 po połud. Kończące kurs swój otrzymują dyplom cechowy lub prywatny. Jednocześnie otworzyłam pracownię sukien damskich, gdzie wszystko się wykonywa podług najnowszej mody po przystępnych cenach. Formy papierowe, (modele), jak: suknie, bluzki i t. p. na zamówienie, oraz na składzie zawsze posiadam po cenach niskich. Uwaga: od 1 listopada rozpoczyna się specjalny kurs wieczorowy dla klasy robotniczej, po cenach niższych od zwykłych. 2359-10-2

S. Kryńska.

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

Ogólnie znana lecznica chorób zębów

lekarza d-ty H. Pruss.

42r

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu. Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów. Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia). Reperacje i przeróbki sztucznych zębów NA POCZEKANIU. Gabinet prywatny lekarza d-ty H. Pruss znajduje się przy lecznicy. Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Światłoleczniczy

D-rów L. Falka, Z. Go ca, i St. Jelnickiego

Wólczańska № 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych — płaca za poradę 60 kop.

Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11—1 1/2 pp. i od 7—8: w niedziele i święta od 8—10 rano od 12 1/2 do 1 1/2 po południu.

Kobiety na choroby weneryczne przyjmuje specjalnie pani Dr. Zand Tannenbaumowa w poniedziałki, środy i piątki od godz. 5 1/2 — 6 1/2 po południu. 1738r

Centralna klinika
chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. Konsultacja bezpłatnie. Wyrwanie zęba 15 kop. Plomba 35 kop. Sztuczny ząb 65 kop. Przeróbka i reparacje sztucznych zębów 50 kop. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. — Przyjmują tylko skończeni lekarze dentyści. 536d142

Lecznica
D^{ca} A. Steinberga

BENEDYKTA № 3,

(Stosowanie fizykalnych metod leczenia)

Orthopedia. Mechano-terapia (skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, mięśni i kości). Gimnastyka lecznicza. Pracownia przyrządów ortopedycznych

Gabinet Roentgenowski. Prześwietlenie i fotografowanie. Leczenie chorób skórnych.

Gabinet elektro-terapeutyczny. Arsonalizacja. Stosowanie prądów stałych, przerywanych i sinusoidalnych. Elektroliza. Choroby nerwowe.

Gabinet światłoleczniczy. Kąpiele świetlne w gorącym powietrzu. Kąpiele 4-komórkowe (vier-Zellen-Bad). 187r

Dr. I. KRUKOWSKI
Cegielniana 4,

Choroby płuc.

3018

Dr. GUSTAWA

ZAND-TENENBAUMOWA

CHOROBY KOBIECE, SKÓRNE I WENERYCZNE (u kobiet i dzieci) Ul. Wschodnia № 49.

Przyjm. od g. 11—1 i od 6 1/2—8 3547-r

Dr. E. Sonnenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne-CEGIELNIANA 14. Od g. 11—1 i 4—7 1/2 w 76r

Dr. B. DONCHIN

Specjalista chorób oczu ul. Zielona Nr. 11. Przyjmuje od 9—12 i od 4—7 pp

D^{ca} I. Lipszyc
choroby dzieci.

Przyjmuje od 8—10 i od 4—6 pp WSCHODNIA № 45. 294

Sapinol

poczwornie zgęszczony wyciąg z igliwia sosnowego do kąpiele

nagrodzony na wystawie „Czystość — to zdrowie“ medalem srebrnym

poleca Apteka J. BOBAKOWSKIEGO Krak. Przedm. № 59 w Warszawie. ŻĄDAĆ WSZĘDZIEI W Łodzi, u L. SPIESS i SYN. 1660

!! Marzenie kobiet uczeczywistnione !!
!! Twarz bez zmarszczek !!
pasta

„La Jeunesse“

M-n „Vivienne“ Rue Jules-Valleés 24 w Paryżu.

Pasta „La Jeunesse“ usuwa zupełnie zmarszczki i obrzmienia po dwutygodniowym użyciu.

Do nabycia w perfumeryach i większych skład. aptecz.

Reprezentanci: Weinstein i S-ka Warszawa, Nowowiełka № 14, tel. 207-55. 2740-3

Maryja SZOSLAND
UL. KONSTANTYNOWSKA № 11,

poleca WIANKI i BUKIETY Z SUCHYCH i ŚWIEŻYCH KWIATÓW. Ceny bardzo przystępne. 8328 3

!!!Ważne dla panów palących!!!

Skład wyrobów tabaczknych i gilz

Józefa Dabikowskiego,
ul. Piotrkowska № 113 w podwórzu 2585
sprzedaje z ustępstwem od 10 do 20%

V-te Łódzkie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe
Spacerowa № 27.

Przyjmuje członków, wydaje pożyczki do 300 rb. Przyjmuje wkłady: bezterminowe na 4%, 3-miesięczne na 4 1/2%, półroczne na 5% i roczne na 6%. Procenty liczy od dnia wpłaty. Biuro otwarte od 10 do 2-jej codziennie, a w Poniedziałki Czwartki i Soboty i od 5 do 7-jej wieczorem. 540-46

Zarząd

ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA
WZAJEMNEGO KREDYTU

zgodnie z § 27 swojej ustawy podaje niniejszem do wiadomości publicznej, iż w dniu 9 listopada n. st. o godz 10-jej rano odbędzie się w składach Towarzystwa Akcyjnego „Warrant“ w m. Łodzi przy ulicy Targowej № 24 sprzedaż w drodze licytacji 2-eh partii bawełny.

1) 54 bel wagi 491 pud. 2 1/2 funty № 8092—a/19069, Sign. 7053.

2) 119 bel wagi 599 pud. №8106—a/19125, Sign 126 2790-3-2

Wielki wybór!

- Garniturów męskich Rb. 12.50
- Palt jesiennych „ 17.50
- Spodni „ 2.90
- Kurtek zimowych „ 7.25
- Kurtek na futrze „ 21.—
- Kamizelek na futrze „ 8.75
- Damskich Kostyum. „ 12.—
- Palt angielskich „ 10.—
- Palt czarn. na wacie „ 14.—
- Żakietów plusz. jedw. „ 29.—
- Bluzek wełnianych „ 1.75

Paletka dla chłopezyków i dziewczynek
w wielkim wyborze.

Schmechel i Rosner

Łódź, Piotrkowska 100.

3906

Skład win

M. D. OKOJEWA

ulica Dzielna № 11.

Podaje do wiadomości Szanownej Publiczności, że otrzymałem wielki transport win z czystego soku winnego nie falsyfikowanego. Ceny nadzwyczaj umiarkowane: kop. 40, 50, 60, 80, rb. 1.00 i 1.50. Wina węgierskie i francuskie od rb. 1.25 do rb. 3.00. Wódki słodkie, koniaki ruskie i zagraniczne różnych marek. Otrzymałem również wino z gron winnych absolutnie bez alkoholu. Ktoby zechciał wina bez alkoholu, proszony jest o żądanie takiego wina, gdyż na składzie posiadam i wiele gatunków innych win. Kto chce mieć zdrowy żołądek, powinien pić wino № 7 czerwone słodkie, nadzwyczaj przyjemne w smaku, które było stosowane przy kuracji chorób żołądkowych w lazarecie w ciągu 1909 roku z nadzwyczaj pomysłnymi rezultatami. Dobroć wina tego jest zaświadczona przez starszego lekarza № 69 i pieczęcią rządu.

Oliwa do lampek i splotki mego wynalazku palą się we wszystkich domach. 1 funt 20 kop., knoiki darmo. Oliwę również można nabywać w składach: Konstantynowska 13, Franciszkańska 60, Piotrkowska 291, Mikołajewska 89, Kątna 52, Przedzaminiana 56 i Sosnowa 3. 328

DRZEWKA OWOCOWE

naprozdzone na Wystawie Częstochowskiej srebrnym medalem i w Łodzi na Pokazie ogrodniczym pierwszym odznaczeniem, oraz wszelkie inne drzewka i krzewy ze szkółek M. DANIELEWICZA w Sieradzu, są do nabycia w wielkim wyborze u **J. PATECKIEGO**, Zakład ogrodniczy, Piotrkowska 100, dawniej Piotrkowska 115. Zakład przyjmuje zamówienia na urządzenie ogrodów, a także obejmuje nadzór nad niemi. 3830

Specjalista chorób włosów, skórnych (piegi i przyszcze na twarzy) i wenerycznych (syphilis)

Dr. S. SZNITKIND
SREDNIA № 2.

Leczenie elektrycznością, masażem i kosmetycznym.
Przyjmuje od 8 do 2-jej po poł. i od 4 do 9 wiecz. 469r

Doktor

Eugenia Kerer-Gerszuni

CHOROBY KOBIECE.
Piotrkowska 121. Przyjmuje od 3-6 po poł. W niedziele od godz 9 do 12 rano. 3218m

Dr. Fr. Łukasiewicz

Staro-Zarzewska № 36, róg Sosnowej.
Choroby żołądka i kiszki, wewnętrzne i dziecięce.
Przyjmuje do g. 11 rano i od 3-jej do 6-jej po poł. 2209r

ZĘBY sztuczne od 75 k. Plomby od 50 k. na karczuku, złocie — bez wyjęcia korzeni. Plombowanie złotem, srebrem, porcelaną. Wyjmowanie zębów bez bólu. Przeróbka i reparacje na poczekaniu. Lek.-dent. **S. LIPOWSKI**, Piotrkowska 92. 381r

Dr. Leyberg

o. długoletni lekarz klinik wiedeńskich ordynuje jako specjal. chorób wenerycznych, płciowych i skórnych codziennie 8-12; 5-8; paule 12-1 Niedziele i święta tylko przed obiadem. **Krótko 5.** 1489r

Dr. H. Sadkowsk

przeprowadził się na ulicę **Piotrkowską 120.** Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszki). Codziennie do 9 rano i od 5 do 7-jej po poł. 2580

Dr. med.

Aleksander FABIAN

przyjmuje codziennie do g. 10-jej rano i od 4-7 po południu. **ul. Rzgowska № 3** (róg Górnego Rynku). 2251r
Choroby nerwowe i wewnętrzne

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.
Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych. Przyjmuje od 8-1 rano i od 5-8 w. dla dam od 4-5. W niedziele i święta tylko do 1 rano 746r

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKORNE, WŁOSÓW, WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE I NIE-MOCZOPŁCIOWE.
Ul. Południowa № 2, Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 4-8 w. paule od 5-8 po poł. 1420-r

Dr. Wacław Bernard

BENEDYKTA № 9. Choroby weneryczne, skóry i dróg moczowych. (9-12 r. i 4 1/2 - 7 1/2 wiecz.) 1761-r

Dr. Jan Pieniążek

sp. ch. nosa, gardła i uszu **ul. Piotrkowska 120,** POWRÓCIŁ.
Przyjm. od 11 do 12 w poł. i od 5 do 6 1/2 wiecz., w niedziele i święta od 9-11 rano. 3598

Dr. Rosenblatt

Choroby uszu, gardła i nosa **Piotrkowska 35.** Przyjmuje od 10-11 r. i 5-7 pp. w niedziele od 10-11 r 1318

Dr. H. Szumacher

choroby weneryczne i skórne **Nawrot 2.** przyjmuje od 8-10 1/2, i od 6-8 po poł. paule od 5-6. W niedziele i święta od 8-1 r 637r

Dr. med. W. Kotzin

powrócił, **Ulica PIOTRKOWSKA 71.** Choroby serca i płuc, przyjmuje od godz. 9 1/2 - 10 1/2 r. i od 4-6 pp. 2019-5

Dr. A. S. Tenenbaum

Chor. wewnętrzne i dzieci. (Choroby żołądka i kiszki). **Wschodnia № 49.** przyjm. od g. 8-9 r. i 4-6 pp 3542r

Dr. med. Z. GOLC

Choroby skórne i weneryczne. **Ul. MIKOŁAJEWSKA № 18.** Godz. przyjęcia: od g. 9-12 i od 5-7, dla pań od 4-5, w niedziele i święta od 10 do 2-jej. 1877

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych oraz niemocy płciowej

Dr. St. LEWKOWICZ

powrócił.
Leczenie elektrycznością, elektrycznym światłem i masażem vibracyjnym. **Zachodnia 33** (obok Lombar. akc.)
Przyjmuje od 9-1 i od 6-8 w., w niedziele od 9-3 Dla pań od 5-6 wiecz 114r

Specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych i dróg moczowych

Przyjmuje od godziny 8 - 1-jej w południe i od 4 - 8 wieczorem; w niedziele i święta od 9 - 2 w poł. 149r

Dla pań osobna poczekalnia

Dr. B. Rejt,

ulica Środnia № 5.

Dr. Zofia Garlicka

Nawrot 1.
powróciła. 3472r

Dr. Aronson

Akuszerya i choroby kobiece. mieszka obecnie **Pasaż Majera** róg Piotrkowskiej.
Godz. przyjęcia: 9-11 rano i od 5-7 pp., w niedziele 11-1. 1218r

Dr. Bronisław Łuczycki

Andrzeja Nr. 5 3608
Choroby nerwowe.
Przyjmuje do 10 rano i 5-7 pp.

Dr. F. LANGE

Choroby wewnętrzne. **ulica Ewangelicka № 5.** Przyjm. 3-5 p. p.

Dr. Feliks Skusiewicz

Choroby skórne i weneryczne **Andrzeja 13.** Przyjmuje od 9-10 1/2 rano i od 4-8 po poł. Paule od 4-5. W niedziele i święta od g. 10-1. 507-d

Dr. Ark. Goldenberg

ul. Nawrot № 38 róg Widzewskiej. Przyjmuje codziennie od 8 1/2 do 9 1/2 rano i od 4 do 6 po poł. W niedz i święta tylko 8 1/2 - 9 1/2 rano. CHOROBY DZIECI I WEWNĘTRZNE - AKUSZERYA. 1812r

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe

Dr. Stanisł. Piokarski

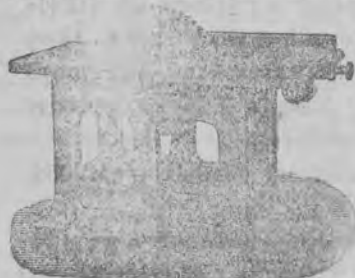
PIOTRKOWSKA № 115 Przyjm. od 9-10 rano i od 5-8 wiecz. kobiety od 4-5. 1331-r

Dr. Jan Cadarski

Akuszerya, choroby chirurg. i kobiece przyjmuje do 10 r. 4-6 po poł. **Ul. Cegielińska 9 m. 4.** 2465

Dr. Michał KANTOR

CHOROBY CHIRURGICZNE. Przyjmuje od 10-11 rano i od 6-3 pp. **Zauł. № 4.** 2930-30 0

G. KAMMERER

Łódź, Spacerowa № 9,

Wylączna sprzedaż na Królestwo:

Maszyn do tartaków i obróbki drzewa
pierwszorz. fabryki E. Kiessling i S-ka w Lipsku.

Oprócz tego: Maszyn do strugania fornierów (Schälmaschinen), Hydraulicznych pras i t. d. 2707

Nieodwołalnie tylko do 1 stycznia 1911 r.

trwać będzie **wyprzedaż** wszystkich moich towarów na składzie, odpowiednich na palta i garnitury męskie oraz kostymany damskie. Duży wybór resztek. Ceny jak najniższe.

G. Rimpel

Skwarowa 16.

3886-10-1

Ostatnie wydawnictwa

GEBETHNERA i WOLFFA

w WARSZAWIE. 2893

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

- Reymont Wł. St.** Chłopi. Powieść współczesna. I. Jesień. II. Zima. 2 tomy, rb. 3, w oprawie rb. 3.80. 1.90
- III. Wiosna. IV. Lato. Cena każdego rb. 1.50, w opr. — Marzyciel. Szkic powieściowy. Senne dzieje. W praskiej szkole. 1.60
- Przed świtem. — Pewnego dnia. — Sprawiedliwie. Wydanie drugie. 1.20
- Z ziemi chełmskiej. Wrażenia i notatki. —80
- Rodziewicz M.** Był i będą. Powieść z niedawnej przeszłości. Wydanie drugie. 1.50
- Jaskółczym szlakiem. Powieść. Wydanie drugie. 1.20
- Sienkiewicz Henryk.** Krzyżacy. Powieść. 4 tomy w 2-ach. Wydanie popularne w pięćsetną rocznicę Granwalda. 1.20
- w opr. płóciennej w 1 tomie 1.66
- Wiry. Powieść. 2 tomy. 3.—
- Świętochowski A.** Utopie w rozwoju historycznym. 2.—
- Tetmajer-Przerwa K.** Maryna z Hrabego. Powieść historyczna. 1.80
- Poezycy. Serya VI, rb. 1.20, w ozd. opr. 1.60
- Weyssenhoff Józef.** Unia. Powieść litewska. 2.—
- Zapolska G.** Kaśka—Karyatida. Powieść współczesna. Wydanie drugie. 1.50
- O czem się nie mówi. Powieść współczesna. Wydanie drugie. 1.80
- Śmierć Felicjana Dalskiego. Opowiadanie. —80
- Szaleństwo. Powieść. 1.50
- Zieliński G.** Manuela. Opowiadanie starego weterana z kampanii Napoleońskiej w Hiszpanii. Z ilustracjami. —60
- Żmijewska E.** Dola. Powieść. Wydanie II. Z przedmową E. Orzeszkowej. 1.20
- Płomyk. Powieść. Z pamiętnika instytutki. Wydanie drugie. 1.20
- Z pamiętnika niedoszłej literatki. Nowele i obrazki. —80
- Żuławski J.** Kaszenie szatana. Opowiadania. 1.50
- Zwycięzca. Powieść. 2.—

№ 5544. **Obwieszczenie.**

DYREKCYA

Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy, podaje do powszechnej wiadomości, iż zażądane zostały pożyczki na nieruchomości:

- 1) pod № 269b przy ulicy Zachodniej przez Mendla Joskowicza dodatkowe Rub. 68000;
- 2) pod № 819o przy ulicy Szosa Miłsza przez Jana i Konstancję małżonków Reichert odnowiona z konwersją Rub. 11,000 i dodatkowa Rub. 9,000;
- 3) pod № 875n przy ulicy Radwańskiej przez Jana i Eudoksyę małżonków Nazarenko pierwotna Rub 28,000;
- 4) pod № 1197i przy ulicach Przejazd i Wysokiej przez Juliana Adolfa i Henryjettę, małżonków Lange, pierwotnie Rub. 22,000;
- 5) pod № 1197k przy ulicy Przejazd przez Juliana Adolfa i Henryjettę małżonków Lange, pierwotna Rubli 18,000;
- 6) pod № 44 przy ulicy Aleksandryjskiej Eljasza-Majera Krawieckiego pierwotna Rub. 22,000.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcyi w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.

Łódź, dnia 16/29 października 1910 r. 3882

Komitet gospodarczy 3904

Łódzkiego Gimnazjum Męskiego

ogłasza, że 8 listopada 1910 roku, o godz. 5 po południu, w gmachu starych żelaznych i cynkowych dachów,

Pracownia sukien damskich

APOLONIA HAUSER
Konstakynowska № 50, wykon. wa gustowne i starannie. Ceny przystępne. OLLB Osoby, które chcą się gruntownie nauczyć kroju, zechcą tamże zgłaszać się. Uczą wiedeńską metodą.

Okazyjnie do sprzedania

DOM w Rudzie-Pabjan w lesie blisko poczekalni tramwajowej, na warunkach dogodnych i przystępnych. Można mieszkać zimą i latem. Wiadomość: Łódź, Ul. Przejazd № 55, u właściciela. 3804-3-3

Poszukuje posady **RZĄDCY DOMU**

z prowadzeniem wszelkich interesów. Gwarancya zapewniona. Piszę podania do władz listy, prośby, etc. Przejazd 12. m. 15, oficyna, 2 piętro. 3773-3-3

Meble

rozsprzedam za bezcen mało używane: piękny garnitur mahoniowy z bronzami, tremo, biurko damskie mahoniowe, kredens, stół, krzesła, szafa, komoda, otomanę, łóżka z materacami, biurko męskie, nmy walnię marmurową, bielizniarkę z lustrem, ekran, gramofon, lampy, obrazy olejne, parawan, maszynę. Ul. Główna № 42, m. 91, w drugim podwórzu. 3882-3-2

Zdolni tkacze

na warsztaty kortowe znajdują stale zajęcia w fabryce Towarzystwa Akcyjnego Markus Kohn, ul. Łąkowa № 5. 3870-3-1

Jadąc w piątek pomiędzy godzinami 3-cią a 4-tą po południu ulicami: Średnią, Nowym Rynkiem i Piotrkowską, wypadła mi z dorozki

TEKA CZARNA,

skórzana, napełniona rozmaitemi papierami. Łaskawy znalazca zechce odnieść takową za nagrodą na ulicę Zieloną № 11 Biuro St.-Petersburskiego Towarzystwa Ubezpieczeń. 3871

Karol Sapiński

Adwokat. Szkolna № 23 (dom własny). Przyjmując do 10 rano i od 5 do 8 wiecz. 3632 12 7

Masło, sery, jaja, miód i wszelkie produkty wiejskie; oraz zażające, kuropatwy, ciętrzewie i t. d. — poleca najtaniej firma „ZAGON”, Piotrkowska № 103, w podwórzu, prawa oficyna, II wejście. 2752-3-3

Potrzebna kobieta umiejająca gotować i znająca się na gospodarstwie domowym — do samodzielnego prowadzenia domu. Ulica Widzewska № 204 od 7 wieczorem lub w niedzielę od 9-11, Wiśniewski. 3826-3-3

„Zwölftee“

Radolfa Eberence. Niezawodny środek od kaszlu i chrypkii. Sprzedaż w składach aptecznych i aptekach. 3860 10 1

Jest do sprzedania **tanio**

KUC z zaprzęgiem i bryczką. Oglądać cały dzień: Wysoka 28. 3814-3

Ta czytelnia jest najlepszą,

kłóra dostarcza wszystko, co się żąda, kiedy się żąda, gdzie się żąda — i na najlepszych warunkach.

CZYTELNIA LUDWIKA FISZERA

PIOTRKOWSKA № 48,

zawiera najlepsze książki z dziedziny beletrystyki, wydane w ciągu ubiegłego pięćdziesięciolecia. — Otrzymuje natychmiast po wyjściu **wszelkie nowości beletrystyczne** w językach: polskim, francuskim, niemieckim, rosyjskim i angielskim. — Warunki prenumeraty bardzo przystępne. 3690

We wtorek, d. 1 listopada r. b.

nastąpi otwarcie nowego kinematograficznego teatru

„Moulin Rouge“

przy ul. Mikołajewskiej № 40

(obok parku Mikołajewskiego).

Programy składać się będą z obrazów ostatnich nowości: interesujących historycznych dramatów, malowniczych zdjęć z natury, naukowych, scen komicznych, fantazyj, także wesołej farsy.

Przedstawienia odbywać się będą codziennie, a mianowicie: popołudniowe z oddzielnym programem rozpoczynając się będą o godz. 4 po południu, wieczorowe również z oddzielnym programem o godz. 8 wieczorem i trwać będą do godz. 12 w nocy. 3905

Ogłoszenie.

Zarząd Drogi Żelaznej Fabr.-Łódzkiej podaje do wiadomości, że niżej wymieniony bagaż i rzeczy zapomniane lub zagubione w obrębie drogi, a nieodebrane do dnia 1 października 1910 roku, będą przechowywane na stacji Łódź-Fabryczna w ciągu 4-ch miesięcy od daty ogłoszenia, a następnie w razie nieodebrania, na zasadzie §§ 40 i 90 Ustawy Ogólnej Dróg Żelaznych Rosyjskich, będą sprzedane przez publiczną licytację:

A. Bagaże ze stacji: Ryga N. 404, Charków N. 10251, Kielec N. 4084, Warszawa N. N. 16 225, 22, 28, 831, Jastrzab N. 401 i N. 898, Warszawa N. N. 722, 915, 994, 702, Częstochowa N. 597 i Piotrków N. 183.

B. Rzeczy zapomniane w obrębie drogi żel. Fabryczno-Łódzkiej:
a) na stacji Łódź Fabr: parasol stary podarty, laska, parasol, płyty gramofonowe, lustro i parasolka.
b) na stacji Kolnizki: kapelusz, rękawiczki, laska, 2 parasolki, kalosze, pudełko w nim lampa i kapelusz parasol i kurtka męska. 3888-3-1

M. MILAKOWSKI, Łódź

Piotrkowska 16, m. 13.

Wielki wybór fater wszelkich gatunków rosyjskich, syberyjskich i amerykańskich, rozmaite kołnierze damskie, mufki, zakłady jako też czapki futrzane męskie po cenach nadzwyczaj niskich. Zakupy moich towarów bezpośrednio na jarmarkach w **Niższym Nowogrodzie i Lipsku** umożliwiają mi sprzedaż taniej ku zadowoleniu mej licznej klienteli. 3856

* Sprzedaż hurtowa i detaliczna. *

Wienice

buklety i rośliny poleca najtaniej **M. BIAŁKOWSKI**. Również zakładam i przerabiam ogrody. Zakład ogrodniczy: Widzewska 117. 3892-5-2

Krawiec Męski M. Wierzbicki

po długoletniej praktyce w Warszawie i zagranicą, otworzył zakład przy **ul. Głównej № 9,** blisko Piotrkowskiej. Obstaunki przyjmuje z własnych i powierzonych materiałów **po cenach bardzo przystępnych.** 3884-4-1

DROGISTA niedyplomowany, który pracował kilka lat w składzie aptecznym w Warszawie i na prowincyi a także 3 lata w aptece, poszukuje posady, referencyje najlepsze. Oferty pod „N 25“ upr. nadać do Centr. Biura Ogłoszeń L. i B. Metzl i S-ka w Warszawie. 3840-1

Meble.

do sprzedania bardzo tanio: kredens, krzesła kryte skórą, stół, otomana z lustrem piaszowa, biurko, garnitur mebli, 2 tremo, szafy do ubrania, 2 łóżka z materacami, umywalka z marmurem, bielizniarka z lustrem, toaletka, szafki nocne, otomana dywanowa, zegar duży, obrazy olejne, słupki, parawanik, gramofon, stolik do kart, lampy, oraz różne drobiazgi. — Nawrot № 44 m. 3. 3896-15 1

Towarzystwo Akcyjne
„ZGORZELICKIEJ FABRYKI MASZYN I ODLEWNI”
 w Zgorzelicach.

Motory do gazu ssanego
 na antracyt, koks, węgiel brunatny, torf i drzewo.

Jeneralne Przedstawicielstwo na Królestwo Polskie oraz gub. Grodzieńską

HORDLICZKA i STAMIROWSKI
 Łódź.

1918—d

Zawiadomienie.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić W. W. P. P., że będąc czynny bez przerwy przez lat 18-cis jako kierownik fachowy w tutejszym Składzie farb firmy „KOSEL & S-ka, po nastąpieniu w ostatnim czasie zmiany własności tegoż składu, wystąpiłem z pomienionego przedsiębiorstwa i otworzyłem w mieście tutejszem, przy ULICY PRZEJAZD № 4

Specjalny Hurtowy i Detaliczny Skład Farb

bogato zaopatrzonej w materiały i przybory do sztuki malarzkiej dla pp. artystów i rzemieślników, z rzetelną i punktualną obsługą, po cenach umiarkowanych.

Polecając swoje przedsiębiorstwo łaskawym względem i uwadze W. W. P. P. pozostaję

z głębokim szacunkiem

Aleksander Müller.

Ulica Przejazd № 4.
 Telefonu № 18-03.

3810—4—4

Instytut języków nowożytnych D-ra Kummera

Najznakomitszy i największy zakład w miejscu dla nauki języków.
 Piotrkowska 16. Południowa 3.

Zapisy na rozpoczynające się wkrótce nowe wykłady języków nowożytnych na warunkach dogodnych przyjmowane są do dnia 5-go listopada. Ażeby zaś wszystkim tym, którzy życzą sobie uczęszczać na takowe, dać sposobność poznania metody, zastosowanej w wyżej wymienionym instytucie, udzielane będą od 31-go października do 5-go listopada bezpłatnie i do niczego nie obowiązujące

LEKCYE PROBNE

w dniach następnich:

	polski	rosyjski	niemiecki	angielski	francuski
Dla Pań	początkujących poniedz. 6-7	początkujących poniedz. 6-7	zaawansowanych czwartek 5-6	zaawansowanych czwartek 6-7	zaawansowanych w środę 6-7
Dla Panów	początkujących wtorek 7-8	początkujących wtorek 7-8	zaawansowanych w sobotę 8-9	zaawansowanych w piątek 9-10	zaawansowanych w piątek 9-10

Zapisy po odbytych lekcjach próbnych przyjmuje oraz informację udziela kancel. instytutu. Nauka wykładana przez nauczycieli odpowiednich narodowości. 3846

Zastępstwa na Petersburg poszukuje

młody energiczny kupiec.

Referencye pierwszorzędne. Łaskawe oferty pod „Energja” aprasza się nadsyłać do Centralnego Biura Ogłoszeń L. i E. Metz i S-ka w Warszawie, Marszałkowska № 130. 3844

DYREKCJA

Piotrkowskiego Tow. Kredytowego Miejskiego

stosownie do art. 22 Ustawy Towarzystwa, podaje do powszechnej wiadomości, że wymienione niżej osoby zgłosiły się do Dyrekcyi z żądaniem przyznania im pożyczek na ich nieruchomości:

Położonych w Pabjanicach:

№ 377/967 Frydrych-Wilhelm i Emma małżonkowie Kuss rb. 3,000.

№ 3/159 Pinkus i Estera małżonk. Rozen rb 7,000.

№ 118/253 Karolina Koltońska, z I-go małżeństwa Kantorowicz rb. 15,000.

Położonych w Bałutach Nowych:

№ 16⁶¹²/524 Chil i Liba małż. Herszkowicz rb. 4,800.

№ 16⁹⁹¹/104 i 105 Hersz i Masza małżonk. Szafran i Abram-Moszek i Estera Małżonk. Zalcensztejn rb. 12,300.

№ 16²⁵⁰/251A i 253 Abram i Zysia małżonkowie Drewnowsey rb. 10,000.

№ 16⁷⁵⁸/654 wdowa Augusta Hau, Elżbieta Hau i Robert Hau rb. 5,000.

№ 16⁴⁴¹/2B Floryan-Juliusz 2-ch imion i Augusta małżonkowie Hauzer rb. 14,000.

№ 16⁷⁶⁶/582a Antoni i Kazimiera małżon. Zarembsey rb. 7,500.

№ 16/475 Abram i Łaja małż. Błaskowsey rb. 7,000.

Położonych w Łasku;

№ 200/286 Moszek i Ryfka-Ruchla małżonk. Majzler rb. 1,300.

Wszelkie zarzuty przeciwko żądanym pożyczkom winny być złożone w Dyrekcyi przez osoby zainteresowane w przeciągu dni 14 od daty podania niniejszego ogłoszenia. 3812

Fosfatyna Faliera

przyjemny pokarm najodpowiedniejszy dla dzieci od 6 miesięcy do 10 lat, zwłaszcza w czasie odłączania od piersi i w okresie rośnięcia. Ułatwia żabkowanie i zapewnia prawidłowy rozwój kości.

Sprzedaż w składach aptecznych i aptekach.

Wystrzegaj się bezwartościowych naśladowstw. 3420-24-8